

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 12 (2299) 1994 KOVAS-MARCH 22

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Lietuviška šeima - dinosauros ar fenikso?

Šiais šeimos metais visame pasaulyje stengiamasi stiprinti šeimos vaidmenį. Dabarties šeima yra nukentėjusi įvairių modernių srovių pasekmėje, ir dėl to dažnai yra nuvertinama. Mūsų mokyklų sistemai subliberalėjus ir daug kam atitolus nuo krikščionybės, svarbiausia auklėtoja gali būti tik šeima. Jaunoms šeimoms yra lengva tai pamiršti: materialinių siekių nespėdamos patenkinti, ieško kuo įmantresnių laisvalaikio užsiėmimų ir siekia kažkieno — ne savo — nubrėžto idealo, kuris nebeturi jokios dvasinės, tikro idealo prasmės. Mažai laiko belieka šeimai, kai abu tėvai dirba arba, tėvams išsiskyrus, motina viena turi šeimą išlaikyti. Namų ruošą, visokeriopos pamokos ir repetitorijos taip surija beveik visą laiką. Sunku rasti kada su vaikais pasinėkėti, pažaisiti, kartu ką nors veikti.

SUSIO mėnesį Vilniuje buvo surengta konferencija "Mes — vaikų ugdomui, Lietuvos ateičiai". Vienas jos tikslų: išsaugoti ateinančioms kartoms humanistinius, bendražmogiškus idealus. Lietuviškoje išeivijoje diskusijų kryptis būtų kitokia. Opiausias mūsų klausimas — kaip išsaugoti ateinančioms kartoms lietuvių krikščioniškoje dvasioje. Ne visoms jaunesnėms lietuvių šeimoms yra aiškus užsiąngavimas lietuviškumui. Didesnėse apylinkėse turime institucijų, kurios padeda lietuviškumo idėją įtvirtinti vaikuose. Lietuvai atkovojus nepriklausomybę, kai kuriems išeivijos lietuviams gal išnyko vienas pagrindinių lietuviųbės išlaikymo motyvų. Dabar daug kas turi apsispręsti — ar verta stengtis, ir kodėl? Vadinamiesiems veikėjams yra lengviau — kone iš įpratimo jie tęsia tėvų įskiepytą pareigą — sukūrę šeimas su tiek pat pareigingu gyvenimo draugu-e, savo įsitikinimus perduoda savo vaikams. Jie neša didelę atsakomybę, nes į jų šeimas sudedame savo viltis lietuviųbės ateičiai. Nuolat apgailestaujame, kad tokių šeimų yra per mažai. Dėl įvairių priežasčių daugumos šeimų įsitikinimas lietuviųbės išlaikymo svarba yra nelygus abiejų tėvų galvojime. Neišvengiamas yra anglų ar prancūzų ir lietuvių kalbų maišymas tėvams, kurie visus mokslus yra išėję anglų ar prancūzų kalba. Kartais atsikome lietuvių kalbos, norint išlaikyti dialogą su vaikais sunkiamie paugliu laikotarpyje. Ar verta bartis dėl lietuviško žodžio, kai su prieaugliu reikia aiškintis visokiais jam esminiais klausimais, apie kuriuos patys tėvai būna skaitę ir girdėję nelietuvių kalba? Ar šiais laikais galima barti vaikams, nepaisyti kitokio galvojimo galimybių, kaip buvo daroma su ankstesne karta?

NAUJI laikai ir naujos aplinkybės nebūtinai reikalauja atmeti senąsias vertybes, tik gal — ieškoti naujo galvojimo ar naujo priėjimo. Kaip anksčiau nebuvo įprasta, o dabar stipriai Kanadoje puoselėjamas antros oficialiosios kalbos (prancūzų) mokymasis, vaikai leidžiami į specialius kursus bei mokyklas, — taip galima taisyti motyvais skatinti ir lietuvių kalbos išmokimą. Gal vaikams nebeaktualus patriotinis akstinas, bet vis dėlto svarbus yra vaikų visapusiškas išsilavinimas. O leisdami vaikus į lietuvišką veiklą galime ugdyti juose pamėgimą įvairiose srityse reikštis, norą siekti platesnio supratimo, gilesnį atsakomybės pajutimą ir istorinio priklausymo jausmą daugiau, negu jie patirtų tik savo kaimynų, bendramokslų ir vėliau bendradarbių rateliuose. Kaip ir visur, mūsų pastangos atitikti mūsų norą siekti užsibrėžto tikslo. Vieniems geriau pasiseks, kitų lietuvių kalba bus silpnėsnė, bet tai ne tragedija. Kalbą visuomet galima tobulinti, o vidinį įsitikinimą, lietuviškumo jausmą, pasididžiavimą savo šaknimis vaikuose galime įdiegti pirmiausia mes patys šeimose — pozityviu, kūrybingu priėjimu. Šeimos metai yra gera proga atrasti laiko pažvelgti į savo šeimą, prisiminti, kokią didžiulę ir gerą įtaką ji gali turėti vaikams ir pakreipti tą įtaką lietuviškumo linkme. Tokiu būdu neliksime dinosauro, bet gal sukursime išeivijoje lietuviųbės naujo amžiaus feniksą!

R. Sakalaite-Jonaitienė

KANADOS ĮVYKIAI

Jaunieji indėnų savizudžiai

Tragišką indėnų problemą dienraščio "The Toronto Star" skaitytojams atskleidžia Dale Brazao reportažiniame pranešime iš Pikanginkumo rezervato Ontario provincijoje. Šis odžibvos (Ojibwa) indėnų genties 18 km. kilometrų rezervatas, turintis 1.600 gyventojų, yra prie Manitobos sienos, apie 300 km į šiaurės vakarus nuo Winnipeg. Vasarą jis pasiekiamas tik lėktuvais, o žiemą — ir motorinėmis rogėmis.

Spaudos atstovų dėmesį atkreipė ten vykstantys indėnų vaikų ir paauglių nesibaigiantys mėginimai nusižudyti. 1989 m. užregistruota tik pora tokių pastangų, 1992 m. — 33. Prie 20 Pikanginkumo gyventojų bandė nusižudyti narkotikais, 5 norėjo pasikarti, 4 nusišauti. Pernykščiu bandymų rezultatai: pasikorė du jaunuoliai, nusišovė vienas, o vienas mirė apsinuodijęs alkoholiu. Nusižudyti didele doze narkotikų reikia dolerių, kurių turi tik vyresnio amžiaus jaunuoliai. Juos, matyt, buvo spėta greitosios pagalbos lėktuvu nugabenti į Winnipeg ligonines ir ten išgelbėti nuo mirties.

Skaudžiausias turbūt yra kelių paauglių nusižudymas vienoje indėnų šeimoje. Informaciniame Toronto dienraščio reportaže minimas trylikametis Travis Turtle, netekęs dviejų vyresnių brolių: Saulius Turtle nusišovė pėnai, o Cornelius Turtle pasikorė prieš tris savaites. Pasikarti bandė ir jo trečiasis brolis Hank Turtle, paskutiniu momentu spėjęs nusipjauti ant kaklo užsimautą virvę. Dabar ir trylikametis Travis Turtle buvo sulaukęs einantis į mišką su nailono virve ir skardine benzino rankose. Mat gyvenimu Pikanginkume rezervate nusivylę paaugliai ten svajinasi lengvai gaunamo benzino garais.

Pastarųjų trijų savičių laikotarpyje šiemet Pikanginkume jau bandė nusižudyti 14 paauglių. Du bandymai, deja, buvo sėkmingi. Dėl kilusios beviltiškos įtampos iš rezervato vado pareigų pasitraukė indėnų odžibvos genties vadas Gordon Peters. Balandžio mėnesį šį rezervatą žada aplankyti Kanados indėnų reikalus tvarkantis ministeris Ron Ir-

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS GIMNAZIJOS tautinių šokių grupė atlieka programą per savo vardo dieną. Apačioje: Vasario gimnazijos choras dainuoja Vokietijos LB centriniam Nepriklausomybės šventės minėjime Hiutenfelde vasario 19 d. Minėjime dalyvavo 500 svečių. Nuotr. M. Šmitienės

Vokietija domisi Baltijos valstybėmis

Pasitarimas Bonnoje su Estijos, Latvijos ir Lietuvos užsienio reikalų ministeriais

KAZYS BARONAS, Vokietija

Baltijos valstybių užsienio reikalų ministerių višnešą Bonnoje 1994 m. kovo 11 d. (jė atvyko Vokietijos užs. rei. min. Klaus Kinkel kvietimu) rado platų atgarsį Vokietijos žiniasklaidoje. Radijas jau pietinėse žiniose bei plačiuose komentaruose pranešė apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministerių atvykimą. Televizijos stotys popietės ir vakaro programose nufilmavo posėdžių salę, ministerius su jų Vokietijos kolega. Tą pačią dieną Bonnoje lankėsi ir Rusijos kariuomenės vadas P. Gračiovas. Jam einant su Vokietijos krašto apsaugos min. V. Riuke prieš išrikiuotą garbės sargybą, televizijos pranešėjas pakartojė rusų pasakytus žodžius, kad Baltijos valstybių klausimas yra Rusijos vidaus reikalas.

Naudingai atoliepiai

Frankfurto radijas pranešė, kad Baltijos valstybės Bonnoje dar kartą pareiškė norą įsijungti pilnaties narėms į NATO ir Europos Sąjungos eiles, kartu atkreipdamos dėmesį į Karaliaučiaus apygardos rusiškos kariuomenės koncentraciją.

Spaudos konferencijoje K. Kinkel atkreipė dėmesį, kad pasikalbėjime vyravo rusų kariuomenės atitraukimas iš Baltijos valstybių (Latvijos ir Estijos), tose valstybėse mažumų klausimas, pavadindamas tris Baltijos valstybes tiltu tarp Rytų ir Vakarų Europos. Geri Rusijos ir Vokietijos santykiai gali taip pat išspręsti daug painių klausimų tarp Rusijos ir Baltijos valstybių.

Daug komentarų spausdino vokiečių spauda. Įdomus yra Miuncheno "Sueddeutsche Zei-

vin ir susipažinti su tragiškos problemos priežastimis.

Jos betgi gerai žinomos visiems jau ir dabar. Mat šiame rezervate jokio darbo negali gauti net 85% gyventojų. Jie laikosi tik iš valdžios gaunama labdara, skatinančia girtumą (Nukelta į 5-tą psl.)

tung" kovo 11 d. Bonnos korespondento von W. Bergdoll komentaras (tai papildymas straipsnio 2-me psl.), pavadintas "Baltiečių advokatas".

Visai teisingai Bonnos korespondentas rašo, kad vokiečiai turi didesnę atsakomybę Baltijos valstybių atžvilgiu už kitus kraštus, nes Hitlerio-Stalino sutartim jį buvo Sov. Sąjungos užimtos. Priminęs, kad baltiečiai atvyko K. Kinkelio kvietimu, nes Baltijos kraštai jaučiasi parduoti išduoti Rusijos įtakos sferai. Bonna negali būti tarpininku, bet Vilnius, Ryga ir Talinas nesutinka, kad Baltijos valstybės būtų Vakarų nurašytos, negarantuoją jų saugumo, girdėdami Kozyrevo ar Žirinovskio pareiškimus. Tik Skandinavijos kraštai jaučia baltiečių solidarumą, jų baimę.

Naujas vaidmuo Vokietijai

Kokių kelių reikėtų eiti advokatui-vokiečiui tokioje sudėtingoje padėtyje? Amerikiečiai rodo didelių dantis, kai kalbama apie saugumo stoka ne tik Baltijos valstybėse, bet ir vidurio Europoje. Tam reikia laiko. Latviai ir estai turi surasti "modus vivendi" su rusiška mažuma. Taip pat vokieška diplomacija turėtų Maskvai priminti, kad progresuojančios Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybės, būdamos tiltu tarp Rytų ir Vakarų Europos, įjungus jas į Europos Są-

jungą, bus ir Maskvai naudingos.

Žingsnis po žingsnio vokieška užsienio politika gauna naują vaidmenį. Kas anksčiau buvo tvarkoma čekių knygute, šiandien jos vietoje reikia ieškoti diplomatijos kelio, paruošiant Maskvą iš anksto, kad Baltijos valstybės turės užimti Europos Sąjungoje vietą. Antroje šių metų pusėje K. Kinkel užims Europos Sąjungos pirmininko kėdę. Bonnos advokatas (K. Kinkel) ambicingai imasi to darbo, apvaisinodamas savo pastangas ne tik įjungimu į Europos Sąjungą šešių valstybių, bet taipgi Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Ši perspektyva Baltijos valstybėms reiškia žymiai daugiau už visus kitus reikalus.

Teisingos pastabos

1994 m. kovo 6 d. Frankfurto radijas sekmadienio katalikų pusvalandį pranešė, kad Lietuvos Katalikų Bendrija reikalauja jai sugrąžinti nusavintą turtą. Parlamentarai atsisako, nes daugelis jų turi įsigiję K. Bendrijai priklausantį sklypus, namus ir pan.

***

Lietuvių kilmės inž. Helmutas Šimkus, nuteistas Irano vyriausybės mirties bausme už šnipinėjimą, greičiausiai po dvejų metų kalėjimo bus išleistas į laisvę. Tokią žinią pranešė spaudoai Bonnos teisingumo ministerija.

Lietuvos ambasados priėmimo Bonnoje Vasario 16-tosios proga. Iš dešinės: N. NAMAVIČIENĖ ir ambasadorius dr. Z. NAMAVIČIUS. Nuotr. M. Šmitienės

Savaite Lietuvoje

Kovo 11-oji seime

ELTA praneša, kad kovo 11 d. Lietuvos seime įvyko iškilmingas posėdis, kuriame dalyvavo prezidentas Algirdas Brazauskas, 1990 metų nepriklausomybės atstatymo akto signatarai, įvairių valdžios sluoksnių bei institucijų, ambasadų ir tikinčiųjų bendruomenių atstovai. Tylos minute buvo pagerbtas akto signatarų V. Šadreckos ir Č. Kudabos atminimas. Kalbas pasakė seimo pirm. Č. Juršėnas ir kiti signatarai bei seimo nariai. Gautas tekstas kalbėjusio krikščionių demokratų partijos vicepirmininko, seimo nario A. Saudargo, kuris priminė, jog dabar reikalingiausia yra siekti socialinio teisingumo, ir būtina seimui nustoti tuščiažodžiauti, ir tartis ne savo tarpe, bet su savo rinkėjais, nes visuomenė viskuo nepatenkinta ir seimu nebeapsitiki.

Demonstracijos Vilniuje

Vilniuje kovo 6 d. įvyko demonstracijos "Už teisingumą ir valstybės ateitį", rašo "Lietuvos rytas" (kovo 8) ir "Amžius" (kovo 12). Jas surengė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Lietuvos politinių kalinių sąjunga ir Lietuvos sąjūdis. Susirinko apie 5.000 žmonių su plakatais ir vėliavomis prie LDDP rūmų, kur po keleto kalbų buvo sudeginta valdžią simbolizuojanti popierinė piramidė. Dalyviai tada ėjo prie buv. KGB rūmų, kur sustoję pagerbti laisvės kovų aukas ir po to vyko eiseną į Nepriklausomybės aikštę, kur kalbėjo seimo narys B. Gajauskas, Jaunųjų konservatorių lygos vadovas R. Račinskas, prel. A. Svarinskas ir kiti. Buvo priimta rezoliucija, protestuojanti prieš valdančios partijos nesugebėjimą tvarkyti kraštą.

Ryšiai su Italija

Italijos užsienio reikalų ministeris, Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos pirm. prof. Beniamino Andreatta lankėsi Lietuvoje kovo 11 d., pranešė ELTA. Su Lietuvos ministeriu pirmininku A. Šleževičium pasirašė dvišalę sutartį dėl ekonominio, gamybinio ir techninio bendradarbiavimo.

Sutartis su Danija

RFE/RL žiniomis, kovo 9 d. į Vilnių atvyko Danijos gynybos ministeris Hans Haekkerup susitikimams su vyriausybės bei seimo nariais ir gynybos komitetu. Buvo aptartas Lietuvos laivynas Klaipėdoje ir pasirašyta gynybos sutartis "Dėl santykių plėtojimo karinio bendradarbiavimo

srityje". Danija žada teikti pagalbą Lietuvai, besiruošiančiai dalyvauti "Bendradarbiavimo taikos labui" programoje. Taipgi padės ruošti Baltijos šalių taikos dalinį netoli Alytaus.

Istatymo projektas JAV kongrese

JAV kongrese kovo 14 d. buvo pristatytas įstatymo projektas HR3992, reikalaujantis, kad Rusijai nebūtų teikiama jokia finansinė parama, kol nebus išpildytos septynios sąlygos žvalgybos, užsienio politikos ir ekonominės politikos srityse. Tarp jų paminėta, kad rusų kariuomenė turi būti išvesta iš Estijos, Latvijos bei Moldovos, ir Karaliaučiaus srityje rusų daliniai privalo gerbti Lietuvos ir kitų kaimyninių kraštų teritorines teises, jokių būdu nesiimant agresyvių taktikos. Savo įvade įstatymo projekto autorius Gerald Solomon teigia, jog Rusija vėl tapusi JAV priešu, ne partneriu, ir JAV prezidento Clintono politika dėl Rusijos yra aiškiai nepavykusi.

Vokiečiai pasiruošę pagelbėti

ELTOS pranešimu, Vokietijos Bremeno miesto firma STS, supažindinanti specialistus su moderniausia elektronine technika, į Klaipėdos statybinių mokyklą atgabeno 20 prietaisų ir pateikė kursantų mokymo programą. Sutartį pasirašė uostamiesčio statybinių mokyklą, minėtoji vokiečių firma ir Klaipėdos darbo birža. Jie finansuos šios ir kitų bedarbių grupių apmokymą vakarietiškais kompiuteriais.

Burmistrų pasitarimas

Marijampolėje kovo pradžioje susitiko didžiųjų Lietuvos miestų burmistrai, praneša "Lietuvos rytas". Susitikimo tikslas — aptarti teisėsaugos klausimus. Pabrėžta, kad didžiausia problema — patalpos. Pasitarime priimtas nutarimas kreiptis į seimą ir vyriausybę dėl nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų.

Lietuvos konsulas Seinuose

ELTOS pranešimu, nuo 1994 m. balandžio 1 d. Seinu mieste pradės veikti Lietuvos konsulas, išsikūrus nuomajamose Vyskupo rūmuose. Nustatyta, kad šioje apylinkėje konsulas labai reikalingas, nes pvz. vien pėnai Lietuvos Lenkijos sieną Aradnikuose pervažiuo daugiau kaip milijonas Lietuvos piliečių. Konsulas taipgi teiks paramą Lenkijos lietuviams, gyvenantiems Seinuose, Punske ir tų vietovių apylinkėse. RSJ

Šiame numeryje:

Lietuviška šeima — dinosauros ar fenikso?

Naujieji laikai nebūtinai turi neigti senąsias vertybes

Vokietija domisi Baltijos valstybėmis

Vokiečiai jaučia didesnę atsakomybę Baltijos kraštų atžvilgiu

Sovietinė žvalgyba ir lietuviai

Ar Amerika padėtų Lietuvai iširti KGB veiklą?

Šilkaverpiai verpia gijas

Apie žiaurias knygas, partizanų ir gerus darbus

Ko dabar labiausiai trūksta?

Ginčai ir motyvai tie patys, tik laikai kiti

"Visiems, kurie tikėjo Lietuvos ateitimi"

Lietuvos konsulas Čikagoje 70-mečio minėjimas

"Nenorau grįžti pelenais..."

Prof. plk. a.a. Juozo Vėbros laidotuvės Vilniuje

Kelionė po Šventąją žemę

Prie Taboro kalno, Jordano upės, Galilėjos ežero

Laisvės kovotojai naujuose puslapiuose

Autentiškų pasakojimų ir nuotraukų kraupių dienų paveikslas

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (905) 275-4672. FAX (905) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėnesio – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiskia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Kaip išgydyti sovietinio laikotarpio dvasines žaizdas ir "paruošti Dievo tautą iš Vakarų ateinančioms liberalizmo iššūkiams sutikti" – klausimas svarstytas Lietuvos vyskupų konferencijos posėdyje 1994 m. vasario 17 d. Kaune. Dalyvavo Šv. Sosto nuncijus arkivyskupas Justo Mullor Garcia, kard. V. Sladkevičius, arkivyskupas A. J. Bačkis ir visi Lietuvos vyskupai. Nuncijus pasiūlė keletą konkrečių projektų kunigų atsinaujinimui. Posėdyje taipgi svarstytos valdžios daromos kliūtys Kat. Bendrijai atgauti teisėtą nuosavybę bei "Caritas" federacijos pertvarkymo galimybes.

"Būtiną abipusio pasitikėjimo ir abipusio atvirumo sutartis", – pabrėžė Šv. Sosto nuncijus Lietuvai arkivyskupas Justo Mullor Garcia pokalbyje, vasario 8 d. paskelbtame "Lietuvos aide". Kolaboravimas ne visada atsirandąs iš pritarimo idėjai, esančios baimės ir valdžios troškimo priežastys. Blogio grėsmės pavyzdžiu nurodė Bosniją. Laike neišbrautas blogis stiprinąs egoizmą. Demokratija kuriama "neapsimestomis moralinėmis vertybėmis". Nuomonėmis skiriantis, pirmenybė dialogui, ne kivirčams. Nuncijus pabrėžė būtinybę gilintis į Vatikano II susirinkimo dokumentus. Pakvietė taipgi visus nuolat skaityti popiežiaus kalbas, pasakytas Lietuvoje.

Valdancioji LDDP partija stabdo Kat. Bendrijos nuosavybių grąžinimą. Vasario 9 d. seime surengtoje spaudos konferencijoje kai kurie seimo atstovai paaiškino, kad esą per daug K. Bendrijai priklausančių pastatų ir jų grąžinimas sukeltų problemą; kad 1940 m. konfiskuoti namai priklauso valdžiai, kad dar nesą įstatymo, nurodančio turto grąžinimo ir nuostolių atlyginimo tvarką.

Vilniaus arkivyskupijos kurios ekonomas kun. E. Paulionis pareiškė, kad nenoras grąžinti Kat. Bendrijai priklausančius pastatus esą susietas su Vilniaus miesto deputatų, seimo ir vyriausybės narių asmeniniais motyvais, nes iš jų daug kas tuos pastatus jau išsiipirkę. Vasario 15 d. spaudos konferencijoje dalyvavo kun. R. Jakutis, kurios advokatas E. Būdvytis ir teisės mokslų dr. Kaz. Valančius. Jie nusavybės grąžinimo reikalą padarė pranešimus. Apie žmonių mėtymą į gatvę negali būti jokios kalbos. "Nė iš vieno grąžinto namo neiškeldinta" net įstaiga ar organizacija, nekaltant apie gyventojus", – pareiškė kun. E. Paulionis. Kat. Bendrijos šiuo atveju pagrindinis tikslas esąs senelių prieglaudų, našlaičių namų steigimas, jų priežiūra, benamių jaunųjų globa. Advokatas E. Būdvytis įsitikinęs, kad K. Bendrijos puolimas tyčia suaktyvintas, kad nereikėtų grąžinti turto. Vyskupų konferencijos posėdyje vasario 17 d. patvirtintas principas, jog atimta nuosavybė turi būti grąžinta Kat. Bendrijai.

Gyd. Nijolė Liobikienė, Lietuvos "Caritas" federacijos Šeimos centro vadovė, Šeimos metų proga, kalbėdama apie būklę Lietuvoje, pareiškė, kad visuomenė išgyvenanti gilią moralinę krizę: padidėjęs abortų, skrybių skaičius, beglobiai vaikai gausiai jungiasi į nusikaltėlių gretas, plinta venerinės ligos, AIDS, alkoholizmas, narkomanija. Šeimos centras intensyviai rengia programas jaunoms ir pagyvenusioms šeimoms, organizuoja seminarus mokytojams bei katechetams. Birželio mėn. įvyks seminaras vyresniųjų klasių tikybos mokytojams. Jam vadovaus gydytoja pedagogė H. Klaus, supažindins su paauklųjų programa.

Kauno Vytauto Didžiojo universitete vasario 22 d. Kauno arkivyskupijos "Caritas" atidare neturtingiems studentams valgyklą, kurioje šiuo metu jau maitinasi šimtas asmenų, gaudami nemokamai sriubos ir duonos. Kad nebūtų piktnaudžiavimo, sudaromi tikrai neturtingų studentų sąrašai. "Caritas" reikalų vedėja O. Virbašūnė Informacijos centrai tarp kitko pareiškė, kad valgykla finansuojama lėšomis, paaukotomis Toronto Prisikėlimo parapijos tikinčiųjų. Valgyklos projektą remia ir Kauno miesto firmos bei kai kurios maisto parduotuvės.

Regioninis tikybos metodikos kabinetas iškilmingai atidarytas Alytuje sausio 30 d. Katechetas A. Vitkauskas pranešimu, kabinetas teiks tikybos metodikos pagalbą katechetams bei tikybos mokytojams, organizuosiąs šventes, evangelizuosiąs pasauliečius. Sukaupta vertinga literatūra galės naudotis abipus Nemuno gyvenantys Vilkaviškio ir Kaišiadorių vyskupijų parapijiečiai. Iškilmėje susirinkusius mokytojus ir dvasininkus sveikino mokiniai, pažadėję stiprinti tėvynę krikščioniškuoju tikėjimu, artimo meile ir sąžiningu gyvenimu. Per Mišias Angelų Sargų šventovėje dekanas kun. P. Dumbliauskas tikintiesiems perdavė Italijos saleziečių linkėjimus.

Seminaras Panevėžio vyskupijos katechetams buvo surengtas vasario 5 d. Dalyvavo apie 150 tikybos mokytojų. Apie metodiką kalbėjo E. Marcinkevičienė ir R. Kalinauskaitė. Darbo organizavimą aptarė ses. B. Malškaitė, vaikų sielovada – klierikas R. Baltrušaitis. A. Vitkauskas kalbėjo apie metodikos kabineto steigimą.

Iškilmingomis Mišiomis vasario 6 d. Vilniaus arkikatedroje paminėtos dvi suaktyvintos: penkerių metų nuo arkikatedros atšventinimo ir 110 metų nuo arkivyskupo kankinio Mečislovo Reinio gimimo. Mišias aukojo arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis ir arkikatedros klebonas mons. K. Vasiliauskas. Arkivyskupas pasidžiaugė atgauta Vilniaus arkikatedra, pabrėžė šviesią arkivyskupo M. Reinio asmenybę, palietė svarbiuosius jo gyvenimo bruožus ir kvietė nepalūžti, stengtis išsaugoti tėvynės laisvę ir liudyti Evangeliją.

Katalikų charizmatinės bendruomenės "Gyvieji akmenys" kvietimu, 1994 m. sausio 31 d. iš Austrijos buvo atvykęs jaunuoju dešimtukas, Lietuvoje viešėjęs dešimt dienų, susitikinėdamas su jaunimu. Visi drauge bendravo, meldėsi ir dalinosi patirtimi. Jaunieji misionieriai evangelizavo Marijampolėje, Kybartuose, Pilviškiuose, Jonavoje, aplankė kelias gimnazijas Kaune.

Vokietijos vyskupų delegatas lietuvių sielovada prielatas ANTANAS BUNGA (dešinėje) dėkoja Vasario 16 gimnazijos kapelionui kun. EDMUNDUI PUTRIMUI už gerai atliktą darbą. Priekyje iš kairės: naujasis gimnazijos kapelionas kun. GEDIMINAS TAMOŠIŪNAS, I. LUKOŠIS ir prel. EUDENBACH

S. POVILAS ŽUMBAKIS

Pirmą kartą po Sovietų Sąjungos sugriuvimo Amerika išvarė Rusijos diplomata už CIA šnipų "globojimą". Rusija atsižvelgė, išprašydama Amerikos diplomata iš Maskvos. Partnerystė dėl taikos staiga atšalo.

Rusijos vyriausias karinio štabo viršininkas generolas Michail Kolesnikov'as į kaltinimus, jog Rusija šnipinėjanči Ameriką, atsakė, kad tai yra suprantama, nes Amerikai tą patį daranti Rusijoje. Tą patį argumentą kartoją ir Amerikos liberalų choras.

Amerikos lyginimas su Rusija, ar tai šnipinėjimo srityje, žmogaus teisių, ar karinėje veikloje yra senas, dar J. Stalino laikais pradėtas disinformacijos planas, pagal kurį visi bolševikų žiaurumai, visa agresija buvo lyginama su Vakarų elgesiu.

Tačiau šios dvi didžiosios valstybės yra visiškai skirtingos. Svarbiausia tai, kad Amerika neturėjo strateginio plano užimti visą pasaulį ar užkariauti svetimus kraštus, o Sovietų Sąjunga ne tik turėjo tokius planus, bet stengėsi juos ir įgyvendinti.

Amerika dabar teikia finansinę ir kitokią humanitarinę pagalbą prezidentui B. Jelcin'ui ir Rusijai, kad ji galėtų atsisoti ant kojų po 70 metų užtrukusios marksistinės-bolševikinės sistemos. Rusija Amerikos nešelpia.

Trečiasis pagrindinis skirtumas – Amerika nešauda žmonių, bendradarbiavusių su rusais ar komunistais. Rusai tai darė prieš ir po Sovietų Sąjungos sugriuvimo. Ir tai vykdo be jokių viešų teismų, daro, kaip ir Lenino-Stalino laikais, panaudodami slaplus politinius likvidavimus.

Be abejonės, įtariamą šnipą Aldrich Hazen Ames'o byla tęsis ilgą laiką. Amerika yra kraštas, kurio pamatai yra teisinė sistema. Visi, kad ir įtariamai šnipinėjimu, turi teisę gintis. A. H. Ames'as ir jo žmona aiškiai pasakė, kad jie tai darys. Jiems nereikės kentėti tamsiuose KGB rūsiuose. Jie turės pilną teisę priversti valdžią Amerikos teismuose įrodyti kaltinimus jiems.

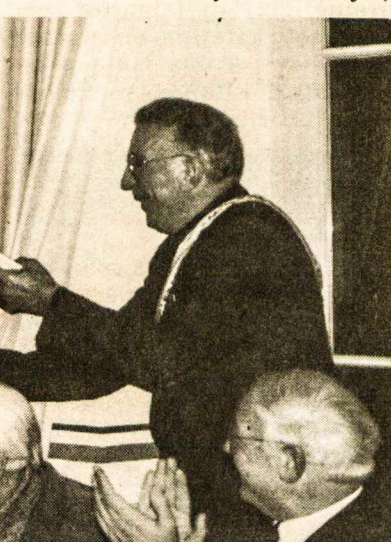
Ši byla bus ypatingai įdomi. Jau dabar kyla šimtai klausimų dėl sovietų infiltravimo į Amerikos valdžią. Štai keletas detalių, – gal sutapimų, kurios turėtų būti įdomios ir mums.

A. H. Ames'as buvo paskirtas į CIA Langley būstinę 1972 m.

Kaune įsteigtas arkivyskupijos Evangelizacijos centras. Vysk. S. Tamkevičiaus kvietimu, į posėdį vasario 12 d. atvyko visa eilė katalikiškos veiklos grupių bei informacijos darbuotojų. Vysk. S. Tamkevičius pažymėjo, kad naujos "institucijos uždavinys bus iš evangelizuoti žmones arkivyskupijos teritorijoje ir pagal galimybes visoje Lietuvoje". Centras koordinuos kitų vykdomas evangelizacijos misijas. Posėdžio dalyviai išdėstytiems planams pritarė.

Rusijos patriarchas Aleksiejus II ir gynybos ministeris Pavel Gračiovas pasirašė bendrą pareiškimą, jog nuo šiol Rusijos kariuomenė turės savo kapelionus tikinčiųjų karių poreikiams. Patriarchas kalbėdamas pridūrė, kad tuo bus atnaujinamos dvasinės ir patriotinės rusų tradicijos. Jaunimo dvasinio auklėjimo reikalingumą pripažino ir gynybos ministeris.

(Žinios iš leidinio "Katalikų Bažnyčia Lietuvoje")

Nuotr. M. Šmitienės

Sovietinė žvalgyba ir lietuviai

Amerikoje tarp sovietinių šnipų buvo ir lietuvių

ir dirbo iki 1976-ųjų. Tuo metu CIA vyko dideli pasikeitimai. Buvo organizuojamos demonstracijos prieš JAV valdžią, deginamos Amerikos vėliavos, ypač universitetuose ir liberalioje spaudoje vyravo didelis nusiteikimas prieš Amerikos vyriausybę.

1986 m. kaltinamasis "Rick" Ames'as, pagal FBI, jau dirbo, šnipinėdamas Sov. Sąjungai. Tais pačiais metais Amerika pareikalavo, kad Sovietų Sąjunga atšauktų keletą įtariamų KGB agentų iš JAV. Išvartų KGB narių tarpe buvo ir vienas lietuvis – Sovietų Sąjungos diplomatinės pareigos einantis agentas. Likus dviem dienoms iki paskelbimo dėl jo pašalinimo iš Amerikos, minėtas agentas atvyko pas mus prašyti tam tikros medžiagos iš bylų, kuriose buvo išvardinti žmonės, žudę lietuvių per pirmąją bei antrąją sovietų okupacijas. Jam labai rūpėjo kai kurios pavardės. Žinoma, jis jokios informacijos negavo. Jam buvo palinkėta peržiūrėti savo KGB "didvyrių" bylas bei KGB narių sąrašus ir ten paieškoti tų pačių pavardžių.

Išvartysis lietuvis agentas buvo mums gerai žinomas, tarnavęs KGB. Kai kurie mūsų "gudrūs" žmonės palaikė ilgus ir kartais ypatingai glaudžius ryšius su juo – tiek čia, tiek ir nuvykę į okupuotą Tėvynę.

Teko keletą kartų susitikti su minėtu agentu. Jo pasaulėžiūra buvo itin aiški. Tai buvo prisiekęs komunistas, atsidavęs Maskvai, ne Vilniui. Vieną tų susitikimų aprašė Europoje leidžiama mūsų spauda. Gal kada nors pakomentuosiu ir apie kitus susitikimus.

Kyla daug klausimų, kuriais turėtų domėtis Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas ir užsienio lietuvių valdai.

1. Kas atsitiko su tuo lietuviu agentu? Prieš keletą metų bandžiau surasti jo bylą KGB archyvuose. Nerađau. Kai kurių žmonių, bendradarbiavusių su juo ar jo kolegoms, bylos buvo gan blankios, pasak Lenino, tik "naudingų idiotų" darbeliai. Kai kurių "gudriųjų" draugų bylų visai nebuvo. Žinome, kad kai kurios svarbios bylos buvo KGB sunaikintos, prieš perduodant archyvus lietuviams. Kitos buvo išvežtos į Maskvą.

2. Ar negalėtų dabartinė Lietuvos valdžia, remdamasi ge-

nocido įstatymu, iškelti bylos tam Maskvos šnipui? Jis juk buvo tautos priešinys ir prisidėjo prie krašto naikavimo tuomet, kai maskviečiai siautė Lietuvoje ir persekiojo mūsų disidentus.

3. Ar dabartinė vyriausybė negalėtų paprašyti Amerikos valdžią išduoti medžiagą, kurią ji turėjo 1986 m. prieš lietuvių agentą? O Amerika reikalauja, kad lietuviai talkintų OSI. Buvo net pasirašytas diplomatinis raštas ir dėl lietuvių teisės išgauti informaciją iš Amerikos. Kodėl tuo nepasinaudoti?

4. Ar negalėtų tie, kurie glaudžiai bendradarbiavo su tuo agentu ilgus metus, būti tikrais patriotais ir suteikti Lietuvos prokuratūrai žinių apie tą agentą?

5. Lietuvio agento kolega, kuris buvo aktyvus Amerikoje ir dabavosi prieš užsienio lietuvių, gerai pažįstamas darbiečiams, šiandien turi svarbias pareigas seimo administracijoje. Ar negalėtų kas iš valdžios pareikalauti, kad jis atidengtų agento darbo vaisius Lietuvos prokuratūrai? Amerikai?

6. Esą Rusijoje buvo nužudyta 10 ar daugiau žmonių, padėjusių Amerikai rinkti informaciją apie KGB. Ar jų tarpe buvo lietuvių?

7. Kodėl negalėtų Lietuva paprašyti Amerikos valdžią, kad padėtų ištirti visus KGB agentus, dalyvavusius veikloje prieš Ameriką? Toks bendradarbiavimas būtų naudingas, nes iš Rytų kyla vis daugiau pavojų, ypač po KGB kalėjimo ištuštinimo, kur sėdėjo komunistų ekstremistai. Jie dabar ramiai vaikšto Maskvos gatvėmis. Jų žvilgsnis į Lietuvą yra nedraugiškas ir seniai aiškūs: Lietuva yra Sovietų Sąjungos dalis, kolonija, o Rusija juk perėmė Sovietų Sąjungos išdą, skolas ir teritorijas.

Bendradarbiavimas su Amerika Lietuvai galėtų būti tam tikras apsidraudimas nuo priešų. Į NATO nepriėmė, bet kaip taikos partneriai lietuviai gali pasirodyti verti dėmesio. Šiuo metu, kai prezidentas Bill Clinton'as yra ypatingai rusų sukompromituotas, tas draugiškas žingsnis galėtų duoti naudingų diplomatinių vaisių. Itin nereikia bijoti ištirti seną KGB praeitį – senas biografijas.

(Amerikos lietuvių radijo programa)

Pirmojo Lietuvos nepriklausomybės kovose kritusio karininko A. JUOZA PAVIČIAUS biustas, atstatytas Kaune Karo muziejaus sode lyje

Nuotr. Alf. Laučkos

A+A

ADELEI STANULIENEI,

mano jaunystės dienų mokslo draugei, mirus, reiškiau nuoširdžią užuojautą jos seseriai ANICETAI APERAVIČIENEI su šeima bei visiems giminėms išsivijoje ir Lietuvoje –

Julija Šileikienė

A+A

ADELEI STANIULIENEI

mirus,

seseriai ANICETAI APERAVIČIENEI su šeima ir visiems artimiesiems reiškiamą nuoširdžią užuojautą –

S. Matulevičienė
S. A. Sakai

Z. A. Stančikai
D. Zulonienė

A+A

inž. JOKŪBUI ŠLIŽIUI

mirus Lietuvoje,

mūsų kaimynei VLADAI ŠLIŽIENEI reiškiamą nuoširdžią užuojautą –

G. Balčiūnienė
U. Bleizgienė
G. Čižikienė
L. Daunienė
G. Ignaitytė
S. Jaunienė
Z. Lemberdienė

A. Mikšienė
J. Pacevičienė
S. Sakienė
P. A. Skilandžiūnai
I. Stasiulis
P. Šimkienė
I. Vibrienė

J. Žakevičius

GLOBAL PARCEL SERVICE

PRISTATYMAS NUO DURŲ IKI DURŲ

► SIUNTINIAI SUDARYTI PAČIŲ SIUNTEJŲ

• Siunčiami pagal svorį LAIVULĖKTUVU
• pagal dydį – naujas patarnavimas

► STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI

(Šiaurės Amerikos gaminiai),

Skambinkite šiandien
(416) 798-3320
63 Galaxy Blvd, Unit # 7, Rexdale, Ontario M9W 5P1

Siųskite daugiau už mažesnę kainą

Siuntiniai gali būti siunčiami

į mūsų įstaigą paštu,

per UPS ar CANPAR.

Pristatymo mokeskis priklauso nuo to, į kokią vietą siunčiama

UKRAINA,
GUDIJIA,
LIETUVA,
LATVIJA,
ESTIJA,
ST. PETERSBURGAS,
MASKVA,
"RUSIJA"

*patarnavimai galimi tik tam tikrose vietovėse

„Saulėle motule, ant mūsų, ant mūsų, debesėli juodbruvėli...“ Koncertuoja Nedzingės kaimo vaikų grupė „Piemenukai“ Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Varėnos skyriaus konferencijoje 1994 m. sausyje. Apačioje: Varėnos III vidurinės mokyklos ansamblis „Pucinėlis“ tame pačiame renginyje Nuotr. A. Garmutės

Šilkaverpiai verpia gijas

Rašyk ne apie partizanus, o apie mano gerus darbus - pareiškė ponia N.

ANTANINA GARMUTĖ

Šilkas – švelni medžiaga. Šilkaverpis – ne Lietuvos drugys. Azijos. Iš mokyklinių vadovėlių prisimename, kad jo lėliukė praeina kelias vystymosi stadijas, kol iš tvirto kokono, įmesto į verdantį vandens, išvyniojami nuostabūs siūlai. Drastiškai verpia gijas šilkaverpiai – jų drugiai žūva.

O kam šiandien aukojasi žmonės, savanoriškai įpuolę į verdantį katilą Lietuvoje, klausti neverta. Aišku, ir kas tą katilą kūreną. Nelabasis. Jis moka užliūliuoti, vynioti reiklę į šilką. Taip šilkaverpiai verpia gijas...

Praejusią vasarą pas mane atsilankė dvi inteligentiškos ir nuoširdžios moteriškos. Viena jų buvo man gerai pažįstama – vadinkime ją ponian N. Antroji – labai mandagi ir dalykiška jos draugė. Mano pasakojime tebus ji – ponia D. Abi turi svarbias tarnybas valstybinėse įstaigose. Jei poniją N. gimtasis miestas žino kaip vargšų globėją ir neabejotiną geradarę, tai ponia D. darbuojasi visos valstybės mastu. (Nors dar ne seimo narė). Pirmoji prabilo ponia N.:

— Mes labai svarbiu reikalu. Štai – ji nori į jus kreiptis... Suklusau. Antroji ponia tęsė draugės mintį, paaiškindama apie save:

— Prisipažinsiu – buvau aktyvi komunistė, nomenklaturininkė, ateistė. Įvyko nelaimė šeimoje, ir aš supratau, kad ne tuo keliu einu. Praregėti padėjo ji. Sugrįžau pas Viešpatį kaip paklydusi avis. Mel-džiuosi karštai. Kartu su ja. Tokia dvasios palaima – neapsakoma. Aš dabar visai kitas žmogus!

— Gerai. O reikalas – koks?
— Kadangi esu už viską jai giliai dėkinga, tai norėčiau, kad

apie ją būtų parašyta knyga. Gerumu – už gerumą! Kaip apie šventą žmogų...

Ponia N. palaimingai šypsojosi. (Matykite, kaip įvertinami jos geri darbai!). O mano galvoje karšligiškai bėgo mintys. Ar gali būti, kad iš karto susimaišytų dviejų žmonių protai?

— Nesuprantu, – sakau, – kuo čia aš dėta?

— Jūs gi rašote apie partizanus!

— Tai visai kita tematika. Rašau ne iš kepurės, o iš gyvų liudininkų pasakojimų. Priklausau politinių kalinių ir tremtinių organizacijai. Todėl ir ne be jų žinios. Tuo tarpu jūsų draugė N. priklauso vienai religinei gruputei. Jie turi savo žurnalus, laikraščius, žurnalistus. Kreipkitės ten.

— Oi, nei – užprotestavo atvykėlės. – Mes nusprendėm – rašysit tik Jūs. Tik Jumis pasitikime.

— Bet man nei į tvorą, nei į mieta. Ne mano daržas. Ką pasakytų dvasiškiša – vyskupas, kardinolas, kunigai?

— Viskas konfidencialu. Jie neturi nieko žinoti. Knyga išeis be jų dalyvavimo. Labai greitai ir sėkmingai. Spaus-tuvė yra. Lėšos bus. O medžiagą knygai aš pati surinksiu! – entuziastingai užtikrino ponia D.

— Kokią medžiagą? – Ie-mė-nau.

— Apie jos gerus darbus! Tai mūsų perlas. Lietuviškoji motina Teresė. Taip ir pavadin-kime būsimą knygą.

— Betgi knyga, – beviltskai spyriaisi, – tai dvasinis paminklas. Negi galima jį statyti gyvam žmogui? O kuklumas – net šventieji nemėgo aukštini-mo. Arba aš jau nieko nesu-prantu...

— Žinoma, nesuprantat! Ir nekalbėkim apie šalutinius da-lykus. Čia išimčių išimtis. Kny-ga truks – plyš reikalinga! Žmo-nijai!

Išleidusi keistąsias viešias, dar ilgai negalėjau atsikvošėti. Pasistengiau jas pamiršti.

Artėjant Vasario 16-sios šventei, telefono ragelyje pa-sigirdo griežtokas ponios D. balsas:

— Mačiau Jūsų knygą „Moti-nėle, auginai“. Tai rašote žiau-rias knygas. Apie blogus žmo-nes. O į šventą žmogų ranka nu-mojat! Laikas užmiršt tuos vi-sokius partizanus.

— Bet tai mūsų istorija.
— Nereikalinga niekam! Tiek to. Jūs dar galite pasitaisyti. Sėskit prie mūsų knygos. Me-žiagą visą surinkau. Kada at-nešt?

Ramiai bandžiau išaiškinti, jog kūrybiniam darbe negali būti prievartos.

Moteris nenorėjo manęs klausyti. Ji teigė, jog mano vardu susitarusi (kas leido?) popu-liariasiame Lietuvos laikraš-tyje spausdinti būsimos kny-

Ko dabar labiausiai trūksta?

Buvusio Lietuvos užsienio reikalų ministro A. SAUDARGO kalba seime kovo 11 dieną

Aukštasis seime, garbingieji svečiai! Apie kovo 11-ąją jau viskas pasakyta ir daug kartų pakartota. Tačiau nedažnai susimąstome, kad kovo 11-osios galėjo nebūti. Nenoriu pasakyti, kad sprendimai priimti prieš ketverius metus šioje salėje priklausė išimtinai nuo čia susirinkusiųjų. Priešingai, į tuos sprendimus Lietuvaėjo nuo pirmosios okupacijos dienos. Jie paremti tremtinių ir politinių kalinių kančiomis, partizanų kovą, pogrindžio rezistencija. 1990-ųjų kovo 11-osios sprendimus tauta ratifikavo 1991-ųjų sausio 13-ąją. Todėl kovo 11-osios Akto žodžiai, kad „Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, reikšdama Tautos valią, nutaria ir iškilmingai skelbia...“ yra pagrįsti, teisingi ir istoriškai patvirtinti.

Noriu pasakyti, kad kovo 11-osios sprendimai galėjo būti kitokie, galėjo būti priimti vėliau ar net atšaukti. Tautos valios esmė buvo aiški. Signatarai turėjo nuspręsti, kokių būdu ją išreikšti, apsispręsti, kokių dokumentų signatarais jie taps. Jeigu būtų pristigę ryžto, jeigu būtų užvaldę abejonės, jeigu būtų paėmęs viršų kasdienio baimingo nuolankumo instinktas, Kovo 11-oji galėjo neateiti. Tuomet dabartiniai pasiekimai būtų likę neįgyvendinti ir nesunku būtų buvę įrodinėti, kad jie apskritai neįgyvendinami.

Laikotarpis, kurį pavyko laimėti, buvo labai trumpas: 1991-aisiais nuo rugpjūčio iki gruodžio. Kai Sovietų Sąjunga subiro ir Borisas Jelcinas su savo sąjungininkais pradėjo reintegraciją nauju pagrindu, Baltijos valstybės jau buvo Jungtinių Tautų narės, spėjusios apsiukeisti diplomatiniais atstovais su svarbiomis pasaulio šalimis. Be kovo 11-osios sprendimų to nebūtumėm turėję. Žinoma, būtumėm nepriklausomi ir būtų sakoma, kad tai reali, o ne popierinė nepriklausomybė. Prisiminkime diskusijas tarp Sąjūdžio ir LKP, tuomet vartotus terminus ir suvereniteto laipsniavimą, balsavimo už suverenitetą arba nepriklausomybę „sudėtyje“ ar „ne sudėtyje“.

gos apybraižas apie minėtą šventąją.

O gatvėje atsitiktinai sutikta toji jos bičiulė vis taip pat droviai šypsojosi. Ji nedrąsiai paklausė:

— Kažin, ar čia rimtas reikalas? Ar galiu tikėtis tos knygos... apie save?

...Iš tiesų! Koks sistemingas ir atkaklus turi būti „smegenų plovimas“, jeigu priverčia normalų žmogų liguistai trokšti garbės...

Šioje istorijoje šilkaverpiai suverpė gijas be praktiškos naudos. Bet nekelia abejonės ir tai, kad išradingumas – didelė jėga.

Gyvename tarsi ne Lietuvoje, o svetimoje planetoje.

Dabar pažvelkime į karo nuniokotas Gruzijos derybas su Rusija dėl karinių bazių, į nuolatinių konfliktų nualintą Moldovos pasisakymą už nepriklausomybę nuo Rumunijos „nepriklausomų valstybių sandraugos sudėtyje“, į lėtą, bet nenumaldomą visų grįžimą į rublio zoną. Mes dabar ginčijamės dėl lengvesnių dalykų. Įteisinti ar neįteisinti Rusijos karinį tranzitą į Karaliaučių, tiltas mes ar patiltė. Jie patys ginčijasi, ir motyvai tie patys, bet laikai kiti – po kovo 11-osios. Daug davė kovo 11-oji, kurios galėjo nebūti. Tikiu, kad daug ir gyvybių išgelbėjo.

Tie ketveri metai panašūs į metų laikus. Po 90-ųjų pavasario 91-ųjų vasara sunokino vaisius, kurie 92-aisiais pasirodė kartūs. Skubotai nokinti. 93-uosius galiu palyginti nebent su žiema, po kurios teks daug kur iš naujo laukus arti. Nekritikuosiu valdančios partijos. Manau tai jau beviltiška. Beje, ji pati pastaruoju metu simptomatiškai susirūpinusi opozicijos įteisinimu, gal sau ateitį ruošia.

Daug iliuzijų ir mitų dabar sklando Lietuvoje. Paminėsiu tik vieną: santarvės mitą. Gerbiami kolegos, tautos atstovai, pažvelkime į visuomenės nuomonės apklausas. Beveik

niekas mumis nebesidomi ir mažiausiai pasitiki. Galime priimti iškilmingus santarvės aktus, sudarinėti didelės ar vidutinės koalicijas, žmonės to paprasčiausiai nebepastebės. Per daug svarbūs mes sau patiems atrodom. Manome, kad Lietuvos likimas mūsų sutarime ar nesutarime. Iliuzija.

Nenoriu pasakyti, kad nereikia tartis ir susitarti. Noriu pasakyti, kad ne mums tarpusavyje reikia tartis, bet su žmonėmis, kurie mus rinko, reikia tartis ir mėginti susitarti.

Po kovo 11-osios visą dėmesį sukoncentravome į istorinio teisingumo atstatymą. Daug buvo padaryta. Tačiau šiuo metu Lietuvai labiausiai trūksta socialinio teisingumo.

Korupcija, nusikaltėlių siautėjimas, vienu turtėjimas, o daugelio nuskurdimas, – visa tai reikalauja socialinio teisingumo. Dabar jo neįmanoma nei turtingas, nei vargšas, nei darbininkas, nei verslininkas, nei ūkininkas, nei tarnautojas. Dabar visi yra nepatenkinti viskuo, nes nėra tvirto pamato socialiniam teisingumui. Žmonės nežino nieko konkretaus apie savo ateitį, apie savo likimą. Kodėl jie turėtų domėtis, ką mes čia veikiamo, o juo labiau mumis pasitikėti?

„Pirmas dalykas, kuris šiuo metu turi būti padarytas pri-

vatinėmis pastangomis, yra nupūsti dulkes nuo socialinės katalikų pasaulėžiūros“ – rašė Antanas Maceina 1937 metais. Šiandien Lietuvoje vėl tenka sugrįžti prie šio kvietimo. Tiesa, dabar tai žymiai lengviau, nes krikščioniškoji demokratija Europoje yra toli pažengusi. Neginčijamas krikščioniškosios demokratijos indėlis suvienijant Europą, pašalinant konfrontacijos tarp Vokietijos ir Prancūzijos prieštarpus. Lengviau, nes galime pasiremti Europos laudies partijos programomis, kuriose įtvirtinti ir išplėtoti pagrindiniai krikščionių demokratų principai: fundamentalios lygybės, laisvės ir atsakomybės, teisingumo ir solidarumo, socialinės rinkos ekonomikos.

Mums tenka uždavinys pateikti šiuos principus Lietuvos visuomenei, pasiūlyti savo projektą, kaip šiuos principus įgyvendinti, kad jie užtikrintų socialinį teisingumą kiekvienam, nes tai kiekvieno žmogaus teisė.

Mes, Lietuvos krikščionys demokratai, neturime iliuzijų, todėl nežarstome pažadų: kurių negalėsime išpildyti. Kviečiame pasitikėti, kalbėtis ir susitarti. Kai liausimės tuščiažodžiavę, o sąžiningai susitarsime su savo rinkėjais, ateis santarvė ir į seimą. Tikiu, kad taip ir bus.

Vilnius, 1994 m. kovo 11 d.

Welcome to Vilnius. We fly you there 7 times per week.

Lufthansa has daily flights from 5 Canadian gateways to Germany. From there, convenient same day, non-stop connections to Vilnius, 7 times per week.

So, if you are in a hurry to get to Lithuania, nobody flies you there more often. For information call your travel agent or 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltonė ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)
Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite
apylinkių numeriai: U.P.S.
416, 519, 705 1-800-668-7100
613, 514 1-800-465-2876
403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma	.....	.....
Perkėlimo mokestis - 4%	.....	.....
Pristatymas	....12.00.	....15.00.
Viso	.....	.....
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

**Turner & Porter
laidotuvių namai**
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PARVĖS GRINIAUS PALAIKUS

Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas sudarė specialią komisiją, kuri rūpinsis Lietuvos trečiojo prezidento Kazio Griniaus (1866-1950) palaikų pervežimu iš Čikagos ir palaikymu Lietuvoje. Komisijai vadovaus Lietuvos seimo pirm. Česlovas Juršėnas, o jo pavaduotoju bus socialinės apsaugos ministeris Mindaugas Stankevičius, nariais — seimo užsienio reikalų komiteto pirm. dr. Kazys Bobelis, Lietuvos ambasadorius Vašingtone Alfonsas Eidintas, Lietuvos prez. A. Brazauskas patarėjas kultūros, mokslo ir religijų klausimais Algirdas Gaizutis, Lietuvos archyvo generalinis direktorius Gediminas Ilgūnas, Marijampolės miesto ir rajono verslininkų draugijos pirm. Raimondas Kazla ir Marijampolės rajono tarybos pirm. Algis Rimas.

SMARKI PŪGA LIETUVOJE

Vasario 23-24 d.d. Lietuva nusavė smarkią pūgą, kelius nuklojusi 10-15 cm storio sniego danga. Jie buvo užpūstyti visoje Lietuvoje, išskyrus pajūrį. Beveik pusė visų rajoninių kelių buvo nepravažiuojami. Tokią smarkią pūgą Lietuva turėjo tik prieš aštuonerius metus. Pasak "Lietuvos ryto" antraštės, "Pūga grasio labiau negu žemdirbių streikas". Remiantis pranešimų antraštėmis, Kaune autobusai strigo sniego pusnyje, tačiau gyvenimas mieste nesikeitė. Klaipėdos gatvėse sumažėjo automobilių. Šiauliečiai guodėsi, kad buvo ir snieggesnių dienų. Panevėžyje sniegui išvežti trūko pinigų. Alytuje pusė autobusų nepasiekė galutinio punkto. Marijampolės praeininkai užtikrino pravažiamą gatvėmis, bet turėjo atidėti sniego išvežimą iš miesto. Utenos ir Zarasų tarpmiestiniai autobusai negalėjo pasiekti kai kurių savo rajonų vietovių. Vilniaus orauostyje gyvenimas vėl įprastu ritmu, o Kauno orauostį Karmėlavoj teko uždaryti pusei dienos.

ČIGONAI PANEVĖŽYJE

Lietuvos čigonų bendrijos pirm. Stepas Visockis miesto valdyboje įregistravo šios bendrijos Panevėžio skyriaus įstatų. Jo nariais galės būti čigonų kilmės Lietuvos piliečiai arba kitų tautybių žmonės, kai vienas iš tėvų buvo čigonas. Pasak S. Visockio Panevėžyje yra pusšimtis čigonų šeimų. Jų bendras narių skaičius — apie 250. Kai kurios daugiavaikės čigonų šeimos neturi normalių gyvenimo sąlygų. Joms reikia miesto savivaldybės paramos. S. Visockis pažadėjo suorganizuoti čigonų chorą ir Panevėžyje surengti jo pirmąjį koncertą.

ŠŪVIAI KURŠŲ NERIJOJE

Kuršių nerijos gamtai seniau daug žalos padarydavo briedžiai, sturnos ir šernai. Dabar jų skaičius yra sumažėjęs, tad mažesnę ir padaroma žala. Pusiausvyrą padeda išlaikyti me-

tinės medžioklės. Šį sezoną Kuršių nerijos valstybiname parke leidžiama sumedžioti 12 briedžių, 44 sturnas ir 47 šernus. Tačiau kažin ar toks planas bus įgyvendintas. Mat žvėrimis, ypač šernams, padeda pasislėpti sniego stoka. Nerijos medžiotojai yra įsteigę savo klubą "Girinis", vadovaujamą miškininko V. Kolokšanskio. Jie ne tik patys medžioja, bet priima ir medžioti norinčius užsieniečius. Medžioklėmis Kuršių nerijoje ypač susidomėję vokiečiai. Už vieną medžioklės dieną nerijoje jie moka 80 markių, o už nušautą briedį — 1.200 markių. Vokiečiai nevengia ir papildomo mokesčio už išsivežimą laimikio kailį.

RINKTINĖS SUKAKTIS

Gen. ltn. Povilo Plechavičiaus (1890-1973) įsteigtos Lietuvos vietinės rinktinės penkiasdešimtmečio minėjimai buvo pradėti vasario 12 d. Mišionis Šv. Kazimiero šventovėje Vilniuje. Oficialioji minėjimo dalis įvyko Vilniaus karininkų ramovėje. Ten susirinkusius žilagalvius rinktinės veteranus sveikino Lietuvos atsargos karininkų sąjungos centro valdybos pirm. kpt. B. Butkus, Savanoriškos krašto apsaugos tarnybos (SKAT) štabo viršininkas plk. ltn. A. Pocius, ir generolus pakeltas dabartinis Lietuvos kariuomenės vadas J. Andriuskevičius. Sveikinimo telegramą atsiuntė gen. P. Plechavičiaus dukra E. Plechavičiūtė-Legeckienė. Istorinę Lietuvos vietinės rinktinės įsteigimo ir likvidavimo apžvalgą padarė kpt. G. Surgailis, dabartinės krašto apsaugos ministerijos darbuotojas. Atsiminimais dalijosi rinktinės štaban nusistatus antinacinio pogrindžio ryšininkas Jonas Pajaujis, dabar gyvenantis Švedijos Gotlando saloje. Kalbėjo ir rinktinės iš Rokiškio gimnazijos suole įstojęs gimnazistas J. Misiūnas, rinktinės komendantūroje dirbęs S. Zaikauskas. Kitą dieną Lietuvos vietinės rinktinės sukaktis buvo paminėta Kaune.

APLEISTAS KAPAS AŠMENOJE

Ašmenoje apleistas Lietuvos vietinės rinktinės karių kapu yra susidomėjęs dienraštis "Kauno laikas". Ten kaitynėse su lenkų Armijos kraujo partizanais žuvusieji plechavičių kaimo buvo palaidoti brūzgynu tapusiose lenkų kapinėse. Ašmena dabar yra Gudijos teritorijoje. "Kauno laikas" atstovas Jonas Voronovičius pranešė, kad tą kapą su dideliu vargu surado 1990 m. pavasarį Ašmenoje nuvykę Kauno dirbtinio pluošto gamyklos turistai. J. Voronovičius cituoja turistams vadovavusio Algio Levinsko pranešimą: "Paprasta apžvalga nieko nedavė. Tuomet išsirikavome eilute ir šukavome visą dešiniąją kapinių pusę. Radome pačiame kapinių gale. Kapo vietą žymėjo išlikę betoniniai kapo aptvėrimo stulpeliai. Kai kur dar išlikę metalinės tvoros likučiai. Daugiau jokių kapo požymių neradome. Iškirto brūzgyną, radome 19 išlikusių kapo tvoros stulpelių su Vyčio Kryžiaus įspaudu viršuje. Išryškėjo ir 16 x 11 m kapo aikštelė. Kiek galėdami kapą aptvarkėme. Pastatėme rastą kryžiaus nuolaužą. Nuo to laiko 2-3 kartus per metus nuvykstame ir kapą aptvarkome. Tiek duomenų apie kapą ir teturime, tačiau jų kapui identifikuoti, mūsų nuomone, pakanka". V. Kst.

Lietuviškasis atžalynas su svečiais iš Lietuvos Vilkaviškio klebonu kun. VYTAUTU GUSTAČIU, po Vasario 16-tosios minėjimo programos Šiluvos Marijos parapijos salėje Londone, Ont.

Hamilton, Ontario

LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ ŽUKLAUTOJŲ klubas Giedraitis ir šiais metais rengia savo tradicinį žiuklių balių š.m. balandžio 16, šeštadienį, Jaunimo centre. Programą atliks Londono mišrus choras "Pašvaistė", vadovaujamas jauno ir gausaus muz. Andriaus Petrašūno, besireiškiančio ir kanadiečių tarpe. Savo dalyvavimu pagerbsime Londono lietuvių chorą, suorganizuotą muz. R. Viličienės, iškilų ir gražų darnų dainos vienietį. Vadovė iš pareigų pasitraukus, daug darbo ir rūpesčių chorui skyrė Gr. Petrauskienė. Koncertui Hamiltone yra parengtas naujas repertuaras, J.P.

REIKŠDAMI UŽUOJAUTĄ artimiesiems, Pagalbai Lietuvos vaikams aukoj: \$25 — J. K. Dervaičiai, a. a. Emilijos Lengnikienės atminimui; \$10 — M. Renkienė, a. a. Klementinos Rusinavičienės atminimui; a. a. Joanos Zubrickienės atminimui; \$20 — A. Mačiulaitienė; \$10 — E. A. Grajauskai, F. M. Gudinskai; a. a. Agotos Norkevičienės atminimui (Martytės Kazlauskienės ir Vinco, Juozo Keželaičių sesuo); \$25 — D. M. Jonikaitė, E. A. Liaukaitė, T. J. Povilauskaitė, M. P. Šiulaitė; \$20 — E. Apanavičius. Mūsų organizacijai Ona Vengrienė aukojė \$20. Už aukas nuosirdžiai dėkoja komitetas.

London, Ontario

LIETUVIŲ NEPRIKLIAUSOMYBES atkūrimo 76-tosios sukakties minėjimas vasario 20 d. pradėtas R. K. Šiluvos Marijos šventovėje Mišionis, dalyvaujant žymiai didesniam skaičiui tautiečių, negu paprastais sekmadieniais, atvykus artimesniems kaimynams ir svečiams iš Delhi, Rodney ir kitur. Pagerbiant visus kovotojus už Lietuvos laisvę, nepriklausomybę kovų dalyvių, savanorių, aviacijos majoro a. a. Adolio Mitalo našlės L. Mitalienės-Radzevičienės ir dukra Giedrė Žukauskienė sudarė palydą sūnui Romui Mitalui iškilmingai įnešant trispalvę. Pamaldų pradžioje "Pašvaistės" chorą sugiedota "Malda už tėvynę" (Dambrauskas) sukūrė maldos nuotaką, išvežiojo išlaikytą per 50 metų.

Naujas lietuvių liaudies instrumentų orkestras "Baltija", sudarytas iš Leonardo Eimanto vardo mokyklos mokinių, gražiai įsijungė Vasario 16-tosios minėjimo programon Londone, Ont., 1994 m. vasario 20 d. Priekyje orkestrui vadovaujanti mokyklos vedėja RASA KURIENĖ

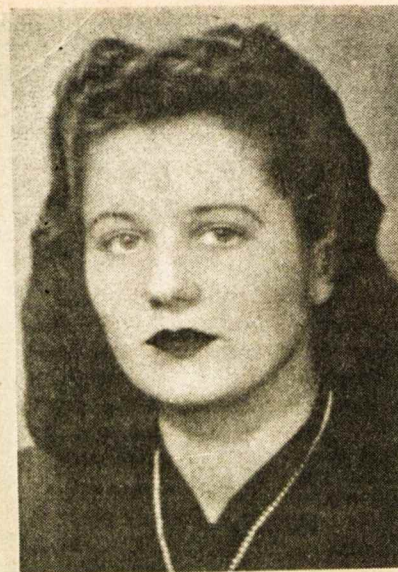
• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

HAMILTON TRAVEL BUREAU, 764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealą ir iš Montrealo.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Vasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į **Angele Salvaitytę, B.A.**, **pirkimo ir pardavimo atstovę.** Ji mielai jums patars. Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640 namų tel. (705) 429-6428

A. A. LEONIDA (LILĖ) ČERNEVIČIŪTĖ-ZABULIONIENĖ — ZABULIONIENĖ — giliai sukrėtus visus ją pažinusius, mirė sausio 8 d., tik savaitę prieš jos 66-įjį gimtadienį, Londono Parkwood ligoninėje. Lilė gimė Jurbarko 1928 m. sausio 15 d. Iki 1944 m. mokėsi Jurbarko gimnazijoje. 1944 m. spalio mėn. su gimnazičiais Giedraičiais pasitraukė Vokietijon, apsigyveno Ingolštade, iš kurio 1945 m. persikėlė į Detmoldą, kur mokslą tęsė lietuvių gimnazijoje. Persikėlus gimnazijai į Westfalijos Greveną, Lilė 1947 m. susipažino su Žibinto aukštesniosios prekybos mokyklos mokininiu Bronium Zabulioniu ir 1947 m. balandžio 23 d. susituokė. Pradėjus emigracijai, užsidarius liet. mokykloms, nenorėdami vykti Anglijon, abu liko Grevene, kur dalyvavo iš mokinių likusių naujai sudarytoje taut. šokių grupėje ir kitoje saviuokloje. 1948 m. rugpjūčio mėn. vyriui Broniui išvykus Kanadon žemės ūkio darbams, po 10 mėnesių, jį pasekė Lilė. Jam susirgus pieno tuberkulioze, per 3 metus jį velionė slaugė sanatorijoje. Broniui pagijus ir gavus darbą Ontario Hydro, kurį laiką gyveno Toronte. Vėliau 6 metus Otavoj, 2 metus Timminse, 1 metus Perry Sounde. Įgrisus klijonimuisi, Broniui palikus Hydro ir perėjus į autovežimį prekybos buhalteriją, abu apsigyveno Barrie. Darbovietei užsadarus, persikėlė Londonon ir galutinai įsikūrė netoli Londono, prie Southwold. Velionė paliko vyrą, sūnus Raimundą ir Almį, Lietuvoje brolį Kazį ir seseris Vincę ir Oną. Seima ir daug jos draugų, pažįstamų visada nešios jos šviesų prisiminimą. Laidotuvų apeigas R. K. Šiluvos Marijos šventovėje Londone atliko kun. kleb. K. Kaknevičius, giedant chorui "Pašvaistė", kuriam priklausė Bronius. Palaidota sausio 11 d. Šv. Jono liet. kapinėse, Mississaugoje, palydint gausiam būriui londoniečių ir draugų iš visur. K.

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI a. a. Lilės Zabulioniensės atminimui E. G. Petrauskai aukojė \$20.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuviams, sutvarkome gerimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutėi, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šv. Jurgio lietuvių parapija Klivlande 1995 m. švęs veiktos šimto metų sukaktį. Parapijos taryba jau ruošiasi jau nuo 1993 m. Mat šiai sukakčiai norima išleisti Šv. Jurgio parapijos istorijos leidinį. Jis palies ir kitas lietuvių organizacijas Klivlande. Tad ir jos kviečiamos įsijungti medžiagos rinkimam, leidinio paruošimam bei jo išleidimam.

Tradicinį priėmimą diplomatams Jungtinėse Tautose Niujorke Vasario šešioliktosios proga surengė Lietuvos ambasadorius šioje institucijoje Anicetas Simutis. Jungtinių Tautų diplomatai restoraną ateinančius svečius prie registracijos stalo sutiko M. Klivčienė ir V. Remeziene, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Susirinko apie porą šimtų. Jungtinėms Tautoms atstovavo jų visumos posėdžių pirm. S. Insanally, buvęs Gajanos ambasadorius. Savo diplomatus, pagerbimus nepriklausomybę atgavusiai Lietuvai, atsiuntė visos kaimyninės valstybės. Tačiau diplomatinį svečių buvo susilaukta ir iš toli nuo Lietuvos esančių Pietų Amerikos šalių, N. Zelandijos ir net Korėjos. Didžiausią svečių dalį betgi sudarė Niujorko lietuviai, jų organizacijų ir spaudos atstovai. Atskirai reikėtų paminėti Lietuvos generalinį konsulą Niujorke Liną Kučinską, vysk. Paulių Baltakį, OFM, iš Filadelfijos atvykusį JAV LB krašto valdybos visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantą Gečį.

Šv. Petro lietuvių parapija Bostone, Massachusetts, su savo klebonu kun. Albertu Kontautu šiemet švenčia devyniasdešimtmečio sukaktį. Pirmosios Mišios dabartinėje šventovėje buvo atnaštos 1904 m. sausio 31 d. Devyniasdešimtmėčiui skirtas Mišias š. m. sausio 30 d. atnašavo vysk. Paulius Baltakis, OFM. Apilankymo metu jis suteikė ir Sutvirtinimo sakramentą. Mišių metu giedojo parapijos, jos mokyklos vaikų ir lituanistinės mokyklos chorai. Šios parapijos sukaktis bus minima visus metus. Dabartinį ir vėlesnį renginių dalyvių laukia atnaujinti ir perdažyti pastatai.

Australija

Australijos lietuvių 43-čioji sporto šventė, baigiantis 1993 m., įvyko Melburne, ten surengta Australijos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos valdybos. Ją, šventės metu perinkti 1994 metams, sudarė pirm. Antanas Laukaitis, sekr. N. Grincevičiūtė-Wallis ir ižd. P. Andriejūnas. Keturiiasdešimt ketvirtoji sporto šventė, susieta su Australijos lietuvių dienomis, 1994 m. pabaigoje įvyks Adelaidėje. Sporto šventė ten surengs Adelaidės lietuvių sporto klubas "Vytis".

A. a. Janina Maželienė, skautininkė filisterė, mirė Adelaidėje 1993 m. lapkričio 24 d. Ji gimė Lietuvoje 1912 m. rugpjūčio 7 d. Medicinos studijas baigusi Kaune, dirbo gydytoja Kauno universiteto klinikose. Aus-

tralijs su vyru Antanu ir dviem vaikais atvyko 1949 m. Įsikūrusi Adelaidėje, dirbo vietinės ligoninės kraujo saugykloje. 1953 m. velionė įsijungė į ką tik įsteigtą Akademinių skautų sąjungą skyrių, kelerius metus vadovavo valdybai. Ji taipgi tvarkė Adelaidės lietuvių moterų socialinės globos draugijos finansinius reikalus, dainavo chore "Lithuania" ir moterų oktete. Palaidota Adelaidės Centennial Parko kapinėse, kur jos jau laukė anksčiau mirę vyrai Antanas Maželis ir dukrelė Daina Maželytė.

Vokietija

Prof. dr. Zenonas Namavičius, Lietuvos ambasadorius Vokietijoje, Vasario šešioliktosios proga priėmimą diplomatams ir Lietuvos bičiuliams Bonnoje vasario 23 d. surengė Schleswig-Holsteino krašto atstovų būrėse. Šio krašto vyriausybė ne tik parūpino patalpas, bet ir savo lėšomis padengė 15.000 markių pasiekimus priėmimo išlaidas. Salė buvo puošta iš Lietuvos atskraidintais dailininkų Stasio Kuzmos, Irenos Dauksaitės-Guobienės ir Lidos Kuzmienės kūriniais.

Vasario šešioliktoji Vokietijos lietuvių minėjo Hiutenfelde vasario 19, šeštadienį. Mišias Romovus pilies salėje koncelebravo Vokietijos lietuvių katalikų sielovados vadovas prel. Antanas Bunga ir kun. Gediminas Tamošiūnas. Pamaldas evangelikams liuteronams jų Hiutenfelde šventovėje laikė lietuvių ev. kun. Martynas Klumbys. Pirmoji minėjimo dalis Hiutenfelde rotušės salėje buvo skirta Vasario šešioliktosios gimnazijos įsikūrimo Hiutenfelde keturiasdešimtmečiui. Išsamų pranešimą apie šį istorinį Vasario šešioliktosios gimnazijos žingsnį padarė jos direktorius Andrius Šmitas, atskleidamas jo reikšmę Lietuvai sovietinės okupacijos metais. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo Vasario šešioliktosios minėjimo dalyvius pasveikino Lietuvos ambasadorius Vokietijoje prof. dr. Zenonas Namavičius. Paskaitą apie Rytų Europoje prasidėjusį išsilaisvinimą skaitė Bundestago vadinamo Vokietijos parlamento Vokietijos ir Baltijos šalių parlamentinės grupės vicepirm. Reinholdas Hilleris. Po jo kalbos prisiminimas 1993 m. gruodžio 26 d. staiga miręs ilgametis VLB valdybos pirm. a. a. Juozas Sabas. Muzikinę programą atliko Arvydo Paltino vadovaujamas moksleivių choras ir orkestrėlis, Marijos Dambrūnaitės-Šmitienės paruošta gimnazistų tautinių šokių grupė, Rūtos Nemunienės kanklininkai.

**"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"**

Lougheed's Limited

šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

AMBER BEECH Inc.

ATLIEKAM NAMŲ REMONTUS ir ATNAUJINIMUS

virtuves, vonias, rūsių įrengimus, langus, duris plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS AL MARGIS

TORONTO-WASAGA BEACH
(416) 656-4149

DEMESIO PENŠININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative — atstovė pensininkų aptarnavimui).

Ji NEMOKAMA! atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėlių iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytienei tel. (416) 679-4578 Hamiltone.**

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Turi patarnavimą pristatyti jūsų artimesiems kompleksus, sudarytus Lietuvoje. Pristatymas į namus nuo 5-14 dienų nuo jūsų čekio gavimo. Atsiųsime Jums pasirašytą pakvitavimą Lietuvoje.

SIUNTINYS nr. 2

Kumpis rūkytas	2 kg	Mielės	100 gr.
Dešra rūkyta	2 kg	Sokoladas	300 gr.
Sūris olandiškas	1 kg	Sokolado saldainiai	1 kg
Sviestas	500 gr.	Medus	1 kg
Miltai	4 kg	Apelsinai	2 kg
Cukrus	2 kg	Citrinos šviežios	1 kg
Ryžiai	1 kg	Aliejus	2 litr.
Kakava	400 gr.	Marinuotos silkės	360 gr.
Arbata	200 gr.	Prieskoniai	100 gr.
Kava pupelė	500 gr.	Asperinas (ASA 325 mg.)	200 tabl.
Kava tirpstanti	200 gr.		

22 kg \$132,00

ŽŪRĖTI PAGRINDINĮ SKELBIMĄ 4 psl.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais, ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.50%
santapus	2.00%
kasd. pal. taupymo s-ta	1.50%
90 dienų indėlius	3.25%
1 m. term. indėlius	4.25%
1 m. term. ind. mėn. pal.	3.75%
3 m. term. indėlius	4.75%
5 m. term. indėlius	5.75%
RRSP ir RRIF (pensijos)	2.25%
RRSP ir RRIF 1 m.	4.25%
RRSP ir RRIF ind. 3 m.	4.75%
RRSP ir RRIF ind. 5 m.	5.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	12.25%
neklm. turto pask. 1 m.	6.25%
neklm. turto pask. 3 m.	8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.

\$1.20 kg laivu arba \$7.00 už kubinę pėdą. Oro linija \$4.00 kg

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu viename adresatui iki 50 kg tik **\$14**

* Skambinkite dėl mūsų kubinių dežių	* Siuntiniai apdrausti \$100.00
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų	* Galima apdrausti ir papildomai
* Iš toliau siųsti per U.P.S.	* Pristatome Lietuvoje traktorių ir padargus

*****

Pristatom JAV dolerius į rankas 4% plius pristatymas Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plius pristatymas

* Siunčiant palikimus arba didesnes sumas yra nuolaida. Taip pat galime nuvežti į Lietuvą ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą

* Jums važiuojant į Lietuvą ilgesniam laikui galime Jums pasiūlyti pensijos pinigus.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:

Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai	(905) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai	(905) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai	(519) 773-8007
Port Erie Dangulė ir Don French	(905) 871-1799
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai	(514) 366-8258
Genė ir Vytautas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6	

Tel. (905) 643-3334 FAX (905) 643-8980

Lietuvos generalinio garbės konsulai Čikagoje VACLOVUI KLEIZAI ir ponai ASTAI, LINA DOVILAITE ir ALENA MEILYTE įteikia gėles. Už jų iškilmei vadovavusi DAIVA MEILIENĖ. Nuotr. J. Tamulaitis

PRANEŠIMAS IŠ ČIKAGOS

“Visiems, kurie tikėjo Lietuvos ateitimi”

Lietuvos konsulato Čikagoje 70-toji sukaktis

A. ŠMULKŠTIENĖ

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje 1994 m. vasario 19 d., 7 v.v. buvo surengtas priėmimas, švenčiant 70-tąsias Lietuvos konsulato įkūrimo Čikagoje metines.

Daiva Meilienė sveikino susirinkusius svečius šios sukakties proga ir pakvietė generalinį garbės konsulą Vaclovą Kleizą tarti žodį.

Konsulo kalba

Konsulas V. Kleiza prisiminė savo pirmąsias Jūzės Daužvardienės žodis, kad Lietuvos diplomatinės ir konsulinės tarnybos pagrindinis uždavinys esąs “išlikti ir išsilaikyti”. “Ir išlikome, nors ne kartą į mus buvo žiūrima, kaip... senieną, kuri turi daugiau muziejines vertės, o ne realios reikšmės gyvenime. Išlikome, nes to norėjo Aukščiausiojo Apvaizda, kalbėjo konsulas, ir išsilaikėme, nes lietuviškoji visuomenė norėjo, kad išsilaikytume ir nuoširdžiai bei pastoviai rėmė konsulatą ir moraliai, ir materialiai. Už tai šiandien Jums ir visiems, kurie tikėjo laisvos Lietuvos ateitimi, tenka gili padėka”.

Trumpai apžvelgė Lietuvos generalinio konsulato Čikagoje istoriją. Konsulatas buvo įsteigtas 1924 m. vasario 16 d., kai tuometinis JAV prezidentas Calvin Coolidge priėmė paskyrimą konsulo Povilo Žadeikio, vėliau buvusio mūsų įgaliojimų ministeriu Vašingtone. Jis buvo konsulu iki 1928 m. Jį pakeitė dr. Antanas Kalvaitis. Nuo 1936 m. konsulo pareigas pradėjo eiti iš Lietuvos atstovybės Vašingtone atvykęs dr. Mikas Bagdonas. Jis neilgai tebuvo tose pareigose, nes staiga mirė 1937 m. gegužės mėn.

Tuomet konsulatą tvarkyti iš Niujorko atvyko dr. Petras Daužvardis, kuris tose pareigose išbuvo iki mirties 1971 m. 1961 m. dr. P. Daužvardžiui buvo suteiktas generalinio konsulo titulas ir tuo pačiu konsulatas tapo generaliniu konsulatu. Po jo mirties konsulo pareigas eiti buvo patvirtinta Juzė Daužvardienė 1971 m. lapkričio 12 d. garbės generalinės konsulės titulu. Kai dėl amžiaus bei susilpnėjusios sveikatos ji paprašė būti atleista iš tų pareigų, 1985 m. gruodžio 3 d. Lietuvos garbės generalinio konsulo buvo patvirtintas Vaclovas Kleiza.

Lietuvos pavergimo metais konsulatas buvo laisvos Lietuvos ir okupacijos nepripažinimo simboliu. Šiandien, Lietuvai atstačius nepriklausomybę,

mybė, konsulatas vėl yra Lietuvos valstybinė įstaiga, kurios tikslas yra rūpintis Lietuvos piliečių reikalais, megzti kultūrinius bei ekonominius ryšius ir atstovauti Lietuvai savo gyvenamojoje teritorijoje.

Sveikinimai

Daiva Meilienė perskaitė Lietuvos respublikos prezidento Algirdo Brazausko sveikinimą, kuriame jis pareiškė, kad beveik 50 m. konsulatas veikė labai pasiaukojančiai ir ryžtingai; prisimena buvusius konsulus ir kokią didelį vaidmenį konsulatas suvaidino Čikagos lietuvių gyvenime. Sveikina garbės generalinį konsulą Vaclovą Kleizą bei konsulato darbuotojus, linkėdamas ir ateityje vaisingai dirbti lietuvišką darbą.

Konsului V. Kleizai ir jo žmonai Astai dvi mažos mergytės – Lina Dovilaite ir Alena Meilyte – pasipuošusios tautiniais drabužiais, įteikė gėlių. Teikdamos gėles, mergytės pasakė: “Tegu meilė Lietuvos niekad neužgesa Jūsų širdyse”.

Sveikino PLB pirm. Bronius Nainys, prisimindamas pirmąsias dienas atvykus į JAV iš Vokietijos, kai, eidamas Artesian g-vė, pamatė prie ten įsikūrusio konsulato Lietuvos herbą. Pagalvojo, kad Lietuva yra gyva, nes yra gyva ir jos tarnyba, atstovaujanti Lietuvai. Tai įkvėpė dirbti. Ir Lietuvos konsulatas ne tik skatino, bet ir talkino bei mokė. Jis sakėsi bendradarbiaus su kons. P. Daužvardžiu, o dabar su kons. V. Kleiza. Žmonės gali didžiulius savo konsulatui. B. Nainys linkėjo, kad konsulatas tvirtų ir garbingai atstovautų Lietuvai.

ALTos pirm. Grožvydas Lazauskas sveikindamas pabrėžė, kad ALTa nuo pat konsulato įsteigimo palaikė su juo ryšį, o taip pat ir su Lietuvos atstovais Vašingtone, nes ALTos įstatuose įrašyta, kad turi palaikyti ryšį ir kooperuoti su Lietuvos respublikos įstaigomis.

D. Meilienė pranešė, kad yra sveikinimų ir raštu, būtent – Illinois valstijos gubernatoriaus J. Edgar, Čikagos miesto burmistro J. Daley, ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų A. Simučio, Lietuvos garbės generalinio konsulo Kanadoje H. Lapo, Brighton Pk. LB apylinkės ir Venezuelos lietuvių klubo.

Pat Michalski, Illinois gubernatoriaus Jim Edgar įstaičius etniniais reikalams vedė, įteikė kons. V. Kleizai sveikinimą.

Brazilijos lietuvių laikraščio “Mūsų Lietuva” redaktorius kun. PETRAS RUKŠYS, SDB, su seselėmis-pranciškonėmis Vila Zelinoje, Sao Paulo mieste

Aukos Kanados lietuvių fondui

\$2,000 – J. E. Baltaduonis; \$300 – J. Andrukaitis; \$200 – R. H. Kontenis, A. Daniliauskas, E. Mačiulaitis, A. Peleckis; \$100 – P. Judzėntis, P. Sakalas, K. Norkus, Giedraitis medž. klubas, O. Stanevičiūtė, M. Stanevičius, A. N. Gutauskas, E. E. Kudaba, E. Lengnikas, Z. A. Stančikas, J. K. Dubauskas, S. F. Janušonis, Z. L. Mockus, C. Domentis, V. Skaržinskas, J. Jakubauskas, E. Simaitis, V. Kvedaras, G. Perkuskas, G. J. Kristolaitis, E. D. Kristolaitis, M. A. Kristolaitis, M. Razamas, R. R. Tamulėnas, B. Liškauskas, P. Juodelis, M. Macevičiūtė, D. Beržaitis, B. Vidugiris, A. Pranskus, J. Žemaitis, Tėvai

pranciškonai, P. Klemka, A. Ulbinas, K. Bogušis, D. Loughheed, G. M. Sr. Loughheed, M. Loughheed, G. M. Jr. Loughheed, A. Arelis, A. D. Jančinai, B. A. Grinius, E. Mozūraitis, V. Zavadskas, E. Krausas, A. Krausas, J. Kažukauskas, J. Mališka, S. Matulionis, J. Paršeliūnas, A. Pranskus, C. D. Arelis-Carpenter, G. Mazaitis, R. Puteris, J. Arcimavičius, S. T. Urbantas, V. M. Punks, “Kovas” sporto klubas, E. Kondratas, Akademinių sambūris Montrealyje, J. Bataitis, A. Slabosevičius, D. Kekys, D. Viskontienė, A. D. Abromaitis.

\$80 – V. Markauskas; \$75 – V. Gaižauskas; \$50 – A. Mikšienė, M. Salčiūnas, kun. K. Kaknevičius, P. Seibutis, V. Rubinas, V. Zitkus, L. A. Stanisčewski, S. Kneitas, V. Balčiūnas, P. L. Buttinger, G. Sungaila, A. Žiobakas, M. Panavas, J. Tanner, T. Jurjonas, A. E. Weir, K. Čeputis, V. Grusys; \$30 – H. Janušonis, A. Posk-Paskevičienė; \$25 – J. Popikaitis, S. Narkevičius, H. R. Kensas, V. Mickus, O. Čečauskas, J. Gaizytė, E. Keburienė, R. Lukšys, V. Jakonis; \$20 – M. Globek, J. E. Liliš; \$10 – Z. Motiejūnas, A. Mickus.

Visiems aukotojams ačiū! KLF

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Pirma pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115 Susitarus prima pacientus ir vakarais

K&R AWNINGS & ROOFING

owned & operated by 1200 Trading Corp

625A The Queensway, Toronto, M8V 1K4, Ont. Tel.: (416) 252-4081 Fax: (416) 252-2972 Tel.: (416) 253-1912

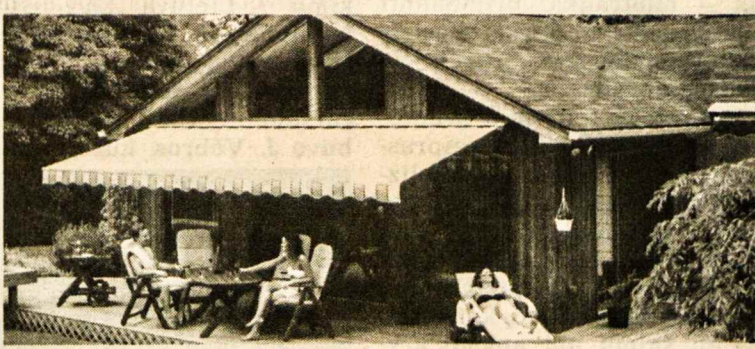
Pradedant sekantį darbo sezoną siūlome STOGŲ DENGIMĄ – su nuolydžiu: asfaltinėmis plytelėmis horizontaliu: karštos dervos technologija, ruberoidu

instaliavimą – vandens nubėgimo vamzdžių, stogo langų

ŠARNYRINIUS IŠSKLEIDŽIAMOŠIUS STOGELIUS, PASTOGĖLES-KREPŠELIUS

- šarnyriniai išskleidžiamieji stogeliai – vasarnamiams,
- vienaaukščiams – kiemo pusėje, daugiaaukščiams – balkonuose
- elektrinis, mechaninis valdymas
- pastogėlės-krepšeliai – įstaigoms; apsaugo nuo atspindžių, tarnauja reklamai

Norint gauti platesnę informaciją, kviečiame apsilankyti mūsų įstaigoje arba paskambinti. Užsisakiusiems iki balandžio 15 d. – **10% NUOLAIDA** (Pirmami užsakymai Wasagai ir kitoms polsio vietoms).

TAI PATOGUMAS IR PRABANGA

Pirmieji skrydžiai į Lietuvą

ISVYKSTANT SKRYDŽIAI	GRĮŽTANT SKRYDŽIAI
TORONTAS-HELSINKIS IŠSKRENDĄ PENKTDIENI 5.10 V.P. NUSILEIDŽIA SEŠTADIENI 7.55 V.R. HELSINKIS-VILNIUS IŠSKRENDĄ SEŠTADIENI 8.35 V.R. NUSILEIDŽIA SEŠTADIENI 10.50 V.R.	VILNIUS-HELSINKIS IŠSKRENDĄ TREČIADIENI 12.00 V.D. NUSILEIDŽIA TREČIADIENI 1.20 V.P.P. HELSINKIS-TORONTAS IŠSKRENDĄ TREČIADIENI 5.05 V.P.P. NUSILEIDŽIA TREČIADIENI 6.35 V.V.

DABAR GALITE SKRISTI FINNAIR LĖKTUVU PER HELSINKI, GERIAUSIA, PATOGIAUSIA IR GREČIAUSIA PASIEKTI VILNIŲ NUO GEGUŽES 18 D. IKI RUGSĖJO 23 D.

- Pirmieji skrydžiai iš Toronto į Vilnių per Helsinkį
- Naujausi MD-11 lėktuvai • Aukščiausios kokybės turistinė klasė
- Nauja komercinė klasė • Leidžiama po 2 lagaminus

FINNAIR

geriausias pasirinkimas

Taupykite skrisdami į Lietuvą

\$1050

Is Toronto į Vilnių arba Kauną ir atgal

VILNIUS

Po visą pasaulį pagarsėjęs aptarnavimas keliaujant į Vilnių ir Kauną* per Helsinkį (su mūsų bendrininke AirLithuania). Pirmi patirkite Finnair kokybę prieinama kaina tarp gegužės 18 d. ir rugsėjo 23 d. Nauja komercinė klasė iš Toronto į Helsinkį su \$600 priemoka.

Skambinkite savo kelionių biurui arba

1-800-461-8651

Toronto (416) 222-0740

FINNCHARTER LTD.

geriausias pasirinkimas

*Sąlygos: Trumpiausia kelionė 7 dienų, ilgiausia 4 mėnesių. Bilietai perkami iš anksto 45 dienas prieš išvykstant. Neįskaitytas išvykimo mokestis. Užsakant reikia pilnai susimokėti. Atsisakant pinigai negrąžinami. Keičiant skrydimo reikalinga primokėti \$200.

FINNAIR

KAUNAS ir VILNIUS
Informacinė vakaronė prieš skrydį
Toronto Lietuvių namuose,

1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario
1994 m. kovo 30 d., 7 v.v. – 8.30 v.v.
Nemokamas įėjimas.

Goliger's Travel

Tel. (416) 924-6328

1-800-266-7442

DIANA MACHANAUSKAITE
AGENTŪROS ATSTOVĖ

Kelionių specialistė Rytų Europai, Kubai, Vidurinei Amerikai ir Karibų saloms
879 St. Clair Ave. West, Toronto, Ontario M6C 1C4, Canada
Tel. (416) 653-3333 • Fax (416) 656-8574
Registracijos nr. 04086815

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

“Nenoriu grįžti pelenais...”

Vilniuje palaidotas pulkininkas ir profesorius a.a. Juozas Vėbra, atskraidintas iš JAV

Tokia buvo a.a. Juozo Vėbros paskutinė valia, kurią perdavė dukra, kalbėdama per televiziją. Toji valia čia, Lietuvoje, buvo įvykdyta valstybiškai, iškilmingai.

Velionis – aukštaitis nuo Kamajų, savanoris, pulkininkas, chemijos mokslų daktaras, garbios tyrimų laboratorijos kūrėjas, profesorius, vienas iš 1941-ųjų sukilimo vadų – pašarvotas Šv. Jono šventovėje 1994 m. vasario 20 d. Prie durų pasitinka ilgo gyvenimo (balandžio 20 d. būtų suėję 93-ji) neilgas nekrologas. Šalia – nuotrauka, primenanti besišypsantį senolį, kartu griežtą valstybės vyrą. Apačioje – kalijų puokštė.

Pašarvotas erdvoje šventovės zakristijoje. Toks neįprastas mūsų akiai tviskantis, blizgantis karstas, atidengtas pusiau. Dar kampuotesni senolio veido bruožai. Kaip primena jį Kaune studijų metais matytą paminklą – rūsų kario veidą su šalmu ant aukšto kryžiaus; stovėjo jis žuvusių už nepriklausomybę kapuose, vėliau panaikintuose.

Senolis išsisi pridengtas trispalvės, ant jos – kariškio kepurė. Apačioje gėlės, vainikai tėveliui, seneliui, kitų artimųjų. Galvūgalyje ta pati nekrologo nuotrauka, juoda juoste, plunksninė palmės šaka, kalijų puokštė, aukštas metalinis kryžius. (Toks išpuilingas jo šešėlis, suvirpantis nuo oro bangos, nuo žvakio liepsnos). Tyli muzika. Pagarbos atiduoti ateina kariškiai, nekariškiai.

Laidotuvės vasario 21-ąją Antakalnio kapuose. Susirinkę palydėti sustoja per visą aka-

deminę šventovę. Atsiveikinti atėjo seimo pirmininkas Č. Juršėnas, daug uniformuotų, atvažiuoję kauniečiai. Universiteto Didžiajame kieme karinis orkestras groja “Ten už upių plačių”... Gėlės, vainikai, vėliavos (be trispalvių, perrištų juodu kaspinu, skautų vėliava; ją neša ištikimas vėliavnešys archit. Algirdas Berkevičius).

Kalbėtojų buvo daug, numatytų, nenumatytų. Velionį pagerbė Kauno technologijos universiteto prof. R. Baltušis, prisimindamas J. Vėbros atvykimą į Lietuvą 1991-aisiais, apsilankymą Kaune laboratorijoje (projektuotą Vytauto Žemkainio). Laboratorija išgarsėjo ne tik Pabaltijį. Tai buvo J. Vėbros, kūrėjo, vado-

A.a. plk. JUOZO VĖBROS laidotuvės Vilniuje. Nuotr. R. Šukos iš “Lietuvos aidą”

vo, nuopelnas. R. Baltušis pasakojo, kad su svečiu, atvykusiū beveik po penkių dešimtmečių, turėjo laimės laboratorijoje būti sykiu.

Velionies nuopelnus kariuomenei (be Kauno karo mokyklos J. Vėbra buvo baigęs Fontenebleau artilerijos mokyklą, vėliau Tulūzos universitetą, kuriame apgynė chemijos daktarą), sąžiningumą, meilę kraštui, jo reikalų supratimą atskleidė generalinio štabo viršininkas S. Knežys. Reikalų supratimas paskatino imtis ir sunkių 41-ųjų sukilimo vadovybės pareigų, vėliau ryžtis antinacinei kovai. (Dėl to vokiečių suimtas, išvežtas į Vokietiją, iš kur 1949 m. pasitraukė į JAV).

Paauglio atsiminimų pasakojimo V. Landsbergis: “Jis atmintyje visada liks kaip doras, ramus ir tvirtas Lietuvos kūrėjas. Šiuos bruožus liudija jo gyvenimas ir darbai.”

Jaudindamasis prie kapo kalbėjo taip pat paskutinės Kauno karo mokyklos laidos auklėtinis, tvirtas žilgalvis: “Atėjau iš 1938 metų nusilenkti savo mokytojų”, pirmos laidos auklėtiniai.

Pabaigoje Šv. Jono šventovės jauno kunigo kalba, malda, giesmės, trys salinės, himnas, pagrotas karo orkestras. Išaugo kapas su mediniu stogastulpiu ir pilkšva marmuro plokštė – čia palaidotas savanoris, pulkininkas, profesorius Juozas Vėbra. Senolis, sugrįžęs ne pelenais. ...

G. Gustaitė

SPAUŠTUVĖ

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto Ont.

Savininkas Jurgis Kuliešius

Tie patys rūpesčiai

Rytų Europos lietuvių jaunimas ruošiasi kongresui

L. MOCKUTĖ

Pasaulio lietuvių bendruomenė 1993 m. lapkričio pabaigoje Vilniuje sušaukė susirinkimą su naujai išrinktais Rytų Europos lietuvių bendruomenių atstovais su šių bendruomenių jaunimo sąjungų pirmininkais. Dalyvavo atstovai iš Kievo, Moldovos, Gudijos, Estijos, Latvijos ir Maskvos. Susirinkimo tikslas buvo suteikti progą Rytų Europos atstovams susipažinti su VIII-ojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengimo komiteto skyriumi Lietuvoje, kuriam vadovauja Rūta Kalvaitytė, ir su Povilu Markevičiumi, Studijų dienų Anglijoje rengimo komiteto pirmininku. Šiame susirinkime Rytų Europos atstovai buvo supažindinti su Kongreso programa Lietuvoje bei Anglijoje ir turėjo progos išreikšti savo nuomones.

Pasak Povilo Markevičiaus, Rytų Europos lietuvių jaunimo labai nuskriaudė buvusi komunistinė valdžia. Rytų Europos jaunimui trūksta pasitikėjimo savimi. Jis bijo imtis iniciatyvos veikti, nes nežino nei ką, nei kaip. Sąvoka, kad jie gali patys sau kaip nors padėti, jiems yra sunkiai suprantama. Nugalėti savo asmenines psichologines kliūtis, jiems šiuo metu svarbiausia, ir tam reikia daug paramos ir padėsinimo.

Rytų Europos lietuvių didžiausias rūpestis yra jiems statomos kliūtys Lietuvos pilietbei gauti. Išvežti iš Lietuvos per II Pasaulinį karą ne savo noru ir apgyvendinti toli nuo žinomų vietovių prastose gyvenimo sąlygose, jie neturi tų pačių teisių, kaip Lietuvos piliečiai. Lietuvos

vyriausybė neskuba jų pripažinti ir suteikti jiems Lietuvos pilietybę, o tai jiems dar labiau apunkina ir taip jau sunkias gyvenimo sąlygas, nes jie laikomi antros klasės žmonėmis savo dabartinėse gyvenvietėse.

Lietuvos vyriausybės delsimas Rytų Europos lietuvių pripažinti Lietuvos piliečiais sudaro jiems sunkumų, nes Rusija juos verčia per trumpą laiką apsispręsti dėl Rusijos pilietybės. Jei jie nepasirinks savo noru priimti Rusijos pilietybę, ji jiems bus automatiškai, be pasirinkimo, suteikta.

Priimti Latvijos pilietybę jiems būtų naudingiau. Nereikėtų taip smarkiai kovoti dėl lygiavertės statuso su Latvijos žmonėmis. Būtų galima siekti aukštesnio išsilavinimo ir karjeros bei didelių sunkumų.

Visa tai tik pradžia, ką dabar turi išgyventi Rytų Europos lietuviai. Gyvendami už Lietuvos ribų, atskirti nuo pagrindinio kultūros šaltinio, susiduria su panašiomis problemomis kaip ir mūsų: mažėjančios bendruomenės, jaunimo nesidomėjimas lietuviška veikla. Kai kur net nėra savų patalpų, kur jie galėtų susiburti ir veikti kartu, kad išlaikytų lietuviybę.

Tikimasi, kad ateinančiame Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Rytų Europos lietuviams bus skirta daug dėmesio ir jių poreikis bus atliepiamas.

Knygų rišykla

“SAMOGITIA”

meniška ir įra

knygas bei žurnalus.

A. Plėnys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

Rytų Europos lietuvių bendruomenių jaunimo atstovai, susitikę Vilniuje pasitarti VIII-tojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalais. Iš kairės stovi – Galina Rukšto (Gudija), Rimas Kaurynas (Ukraina), Monika Girytė (Lietuva), Algirda Soltan (Moldova), Asta Roždestvenskienė (Rusija); sėdi – Rūta Kalvaitytė (JAV), Raimonda Bojažinskytė (Lietuva)

Goliger's Travel

SINCE 1955

VILNIUS

Į dainų šventę

Kaina nuo **\$998.00** (kan.)

Ilona ar Liisa

Tel. (416) 924-6328

1-800-268-7442

CUMBERLAND COURT, 99 YORKVILLE AVENUE

HOMELIFE

Realty One Ltd.

PARDUODAMAS trijų miegamųjų namas netoli Šv. Juozapo ligoninės ir Roncesvalles gatvės. Prašoma kaina \$217,500. Privatus keliukas į garažą. Gražiai pertvarkytas namo vidus pakelia pirkimo vertę. Tai Jūsų svajonė. Tuojau skambinkite tel. 763-5161 – **MARIJANA McKinnon**. Seminaras namų pirkėjams – kovo 22 d., 7 v.v.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

- staliaus darbai • vidaus sienų dėjimas • dažymas
- elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prieplaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių dėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
- 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.

KROVINIAI Į LIETUVĄ

Laivais ir lėktuvais

Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat

automobilai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.

Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2

Prašome skambinti **(416) 537-8648**

ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos • Profesinis patarnavimas

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių į JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE

V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas **(416) 604-8311**

Mūsų agentai:

Rainbow Printing 73 Ontario Rd., Welland, Ont. L3P 5C2 tel. (416) 732-2117	Europe Meat & Deli, 359 Carlton St., St. Catharines, Ont. L2N 1C2 tel. (416) 934-9334
Anna Kusyj, 40 Facer St., St. Catharines, Ont. L2M 5H5 tel. (416) 937-1385	Hamilton Travel, 764 Barton St., Hamilton, Ont. L8L 7W2 tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St., St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą

Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

KELIONĖ PO ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

Su lietuvių, vengrų ir kanadiečių maldininkų grupe

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Galilėjos ežeras

Ryte, klausant televizijos žinias, buvo malonu išgirsti klausimą: “Kas yra Lietuvos prezidentas?” Už kelių sekundžių ir atsakymas – “Algirdas Brazauskas”. Šis klausimas buvo pateiktas per anglų kalbos žinias.

Po gerų pusryčių bufeto pobūdžio su dideliu pasirinkimu valgių išvykstant į uostą plaukti laivu per Galilėjos ežerą. Laivas didelis, dviejų denių, tad patogiai susėdę stebime ežero pakrantes. Vadovas netingėdamas pasakoja, kad Galilėjos ežeras yra 650 pėdų žemiau jūros lygio. Nors vadinas jūra, nėra didelis – 14 mylių ilgio ir 7 mylių pločio. Vandens gilumas 150 pėdų. Ežere – 35 rūšių žuvys. Aplink ežerą – 9 kaimai, kuriuos ir Jėzus lankė.

Laivui plaukiant netoli pakrantės, tie miesteliai ir kaimai praslenka po akis kaip filmo juostose. Matomumas nėra labai geras, nors saulė šviečia, bet neryškiai matosi antra ežero pusė. Ežero vanduo švarus ir prieš saulę atrodo tamsiai žalsvos spalvos. Ežero pakrantėje dabar daug matosi aukštų viešbučių ir namų turistams bei poilsiautojams. Kai kurie poilsiausiai kyla aukštyn į dangų kaip 10 aukštų dangoraižiai.

Laivas, kuriuo plaukiame, yra kibuko nuosavybė. Galilėjos ežero pakrantėje šis kibukas yra turtingiausias, nes verčiasi ne vien žemės ūkiu, augindamas daržoves, vaisius, vištas, antis, bet ir turi svečiams namus, restoraną, laivą su prieplauka, keletą mažų fabrikėlių. Įsteigtas 1935 m. Kiti kibukai, pasak vadovo, blogiau verčiasi.

Galilėjos ežero pakrantės atrodo turtingai, puošniai. Palmės, žydinčios oleandros, kiti medžiai ir krūmai vešliai auga, nes pakanka drėgmės, ir laistymui ima vandenį iš ežero. Kadangi laivų plaukėme maldininkai, tai trys pranciškonų kunigai pasikeisdami skaitė iš Šv. Rašto apie Kristaus laikus ir vadovavo giesmėms. (Ypač vienas jaunas pranciškonų kunigas iš Toronto turi labai gražų ir stiprų balsą). Vengrų grupė su savo

kunigu irgi kiekviena proga vis gieda atskirai savo kalba. Vieną dieną autobuse mūsų moterys susikirto su vengrėmis dėl sėdimų vietų keitimosi kasdien, bet tos iš savo vietų, kurias užėmė, vistiek nepajudėjo. Tačiau kitą dieną lietuvės, atėjusios anksčiau į autobusą, užėmė naujas vietas ir po to jau vyko rotacija be didelių ginčų.

Plaukiant pakrante pro vieną lygumą vadovas nurodė, kad tai Saladino lyguma, kur viduramžiais riteriai buvo Saladino sumušti ir tuo būdu buvo atidarytas kelias arabams užimti Jeruzalę. Iš laivo gražiai matomas tas platus slėnis, apsuptas kalnų.

Laivui plaukiam Galilėjos ežerą apie valandą laiko. Išlipam kitoje ežero pusėje. Čia laukė mūsų autobusai. Pravažiuojamos vietos vis naudojamos žemės ūkiui, auginami kukurūzai, alyvų ir kiti vaismedžiai. Taipgi matyti išdirbtos žemės, paruoštos naujai sėjai. Kiekvienas žemės šmotelis išnaudotas, apdirbtas, išlygintas, išakėtas, net ir kalnų šlaitai išarti ir visur yra laistoma. Čia ir aukštų kalnų šlaitai iki viršaus yra apaugę įvairiais medžiais. Keliai visur asfaltuoti. Tik prieš Taboro kalną išsukam į prastesnį akmenuotą su provėžom kelią.

Taboro kalnas

Taboro kalnas iškilęs 1843 pėdas (602 m) nuo jūros lygio. Visas iki pat viršaus apaugęs medžiais ir krūmais. Autobusas į jo viršūnę negali užvažiuoti dėl statumo ir staigių posūkių. Reikia išlipus iš autobuso persėsti į laukiančius mažus automobilius, kurie užveža iki viršaus. Į automobilį susodina po septynis žmones ir statmenu siauru keliuku staigiais posūkiais zigzagais veža į kalno viršūnę. Kvapą gniaužia ant staigių posūkių žiūrint į stačias bedugnes ir tik siaurutėlis kelio tarplius be jokių užtvarų skiria nuo prarajos. Kol pasieki pačią kalno viršūnę, išvingiuoti tenka bent dešimt tokių baimę keliančių posūkių.

Kalno viršuje pasiekiam gražią Atsimainymo (Transfiguration) baziliką, nes pagal tradiciją tikima, kad ant šio kalno Kristus trijų apaštalių akivaizdoje atskleidė savo dieviškąjį spindėjimą. At-

simainymo bazilika statyta per tris laikotarpius. Pirmoji statyta Bizantijos laikais IV š., perstatyta riterių XII š. ir dabartinė pastatyta 1924 m. Dar tebėra išsaugoti senų statybų pamatai ir mūrai šonuose aptverti stovi, bylodami apie senus laikus. Čia lietuvių grupė bazilikos koplyčioje turėjome atskiras pamaldas, o po jų pranciškonų vienuolyne valgėme pietus.

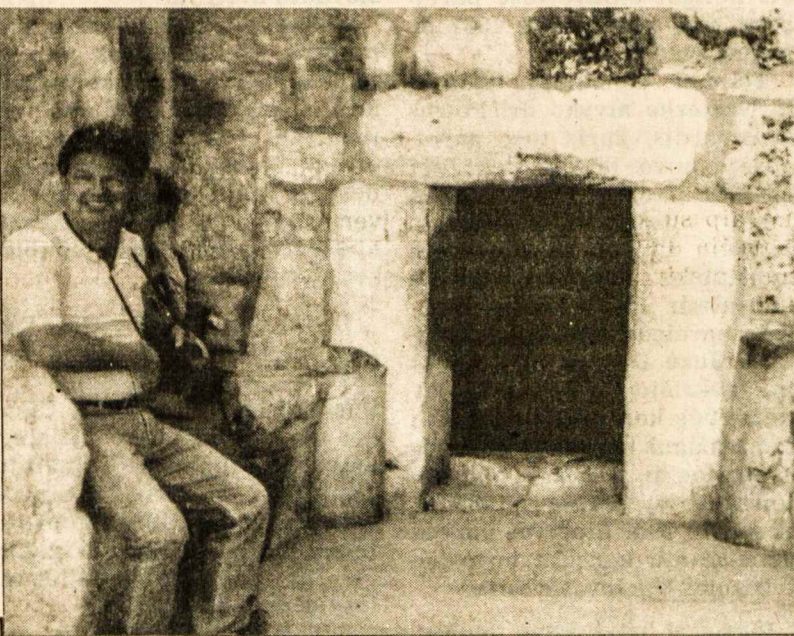
Nuo kalno viršūnės matyti kibukai ir “mushed” (privatūs) ūkiai. Pasak vadovo, tokie ūkiai valdo nuo 200 iki 2.000 akrų žemę. Netrukus vėl sėdam į tuos automobilius ir nuriedam žemyn, vis su baime žvelgdami į tuos posūkius. Čia prie autobuso sustojimo vietos arabai pardavinėja suvenyrus.

Grižtam į “Tiberias” viešbutį. Mums praneša, kad viešbutis turi karšto vandens mineralinės maudyklės ir galime iki 8 v.v. pasinaudoti. Daugelis iš mūsų grupės eina maudytis. Vanduo šiltas, prisotintas mineralinėm druskom, kad net peršti akis ir veidą. Jaučiuosi atsigaivinęs.

Prie Jordano upės

Kitos dienos rytą keliaujam prie Jordano upės, kuri yra visai netoli viešbučio. Jordano upė prasideda Sirijos kalnuose iš susijungusių keturių atskirų srovių ir įteka į Galilėjos ežerą. Jos ilgis – 160 mylių. Prie įtekėjimo į ežerą upė yra apie 10-15 m. pločio ir nedaro didelės upės įspūdžio. Jordano apaugę dideliais medžiais. Vanduo švarus, bet tamsus. Čia pakrantė paruošta specialiai maldininkams su išsementuotais krantais, atitverta aikštelė prie vandens krikštui, amfiteatro pobūdžio suolai prie vandens susėdus skaityti Šv. Raštą ir giedoti giesmės. Mūsų grupė, vadovaujama pranciškonų, čia susirinkom prie Jordano upės ir klausėmės Šv. Rašto skaitinių. Tačiau dalis maldininkų iš mūsų autobuso buvo susirgę ir negalėjo važiuoti. Bent keli nukentėjo, nes gėrė vandenį iš čiaupio ir valgė žalias daržoves.

Upės pakrantėje matėme, kai protestantiška grupė baltai apsirengusių žmonių subrido į vandenį ir buvo krikštijama. Kiekvienas krikštijamasis buvo pilnai panardinamas į vandenį ir po to šaukdavo: “Ale-

Prie įėjimo į Kristaus gimimo baziliką Betliejuje

Nuotr. St. Dalius

liuja, garbė Dievui!” Ir jų kunigas, ir krikštijamasis išeidavo iš vandens iki ausų šlapi.

Šioje Jordano upės vietoje buvo daug suvažiuosiu žmonių, ir vis naujus atveždavo atvykstantieji autobusai. Būriai žmonių vaikščiojo pakrante, suvenyrų krautuveje ir restorane buvo sunku pro žmones prasisprauti. Jordano upės įtekėjimas į Galilėjos ežerą kiek toliau už krikšto vietos, bet irgi neplatus, apsuptas krantuose tirštai medžių, per kuriuos negali arčiau prieiti.

Vėl važiuojam Galilėjos ežero pakrante. Vadovas praneša, kad matome Golan Heights kalnus, kurie buvo užkariauti iš Sirijos. Visų kalnų šonu dabar Izraelio valdoma žemė, kur antroje pusėje jau Sirija ir iki Damasko miesto 45 minutės automobilio. Pliki kalnai mūsų dešinėje, kur kelias veda kalno slėnio pakraščiu, o kairėje tyvuliuoja Galilėjos ežeras. Dirbamos žemės ruožas tarp ežero ir kalno gal 400-500 metrų. Golan Heights kalnų viršūnėje matosi maži namukai.

Palaiminimų kalnas

Nuo ežero autobuso pradedam pamažu kilti aukštyn, kur Palaiminimų kalno viršuje pastatyta šventovė, primenanti Kristaus kalno pamokymus: “Palaiminti beturčiai, palaiminti kenčiantys...” Į šventovės rajoną neleidžiama įeiti su trumpom kelnėm tiek vyrams, tiek moterims. Visi turi prisiiderinti prie šio nurodymo, nes pro vartus nepraleidžia.

Į šią šventovę buvo daug suvažiuosiu maldininkų. Per pamaldas 11 v. buvo sunku susikaupti, kai nesustojamų srautų plūdo vis nauji maldininkai

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių dailės muziejus Le-monte prie Čikagos lankytojus pakvietė keturių dailininkų darbų parodon — Aleksandro Vili-gio Eivaitės, Indrės Lukaitės, Rimo VisGirdos ir Giedrės Žum-bakienės. Paroda buvo atidaryta 1993 m. lapkričio 20 d. ir dukart pratęsta iki 1994 m. sausio vidurio. Turbūt didžiausio dėmesio lietuviams neįprastu metodu susi-laukė iš Indianos atvykusi Indrė Lukaitė, tapybos darbus kurianti ant senų langų stiklo. Tokiu bū-du matomas ne dažų atspindys, bet jų visas persišviečiantis sluoks-nis. Paveiklo dalimi tampa net ir seno lango rėmai, išjungiami tik reprodukcijų nuotraukose. Ji mėgsta literatūrines temas, susietas su legendomis. Tai liu-dijo du išpūdingi kūriniai — „Eglė žalčių karalienė“, „Jūratė ir Kastytis“.

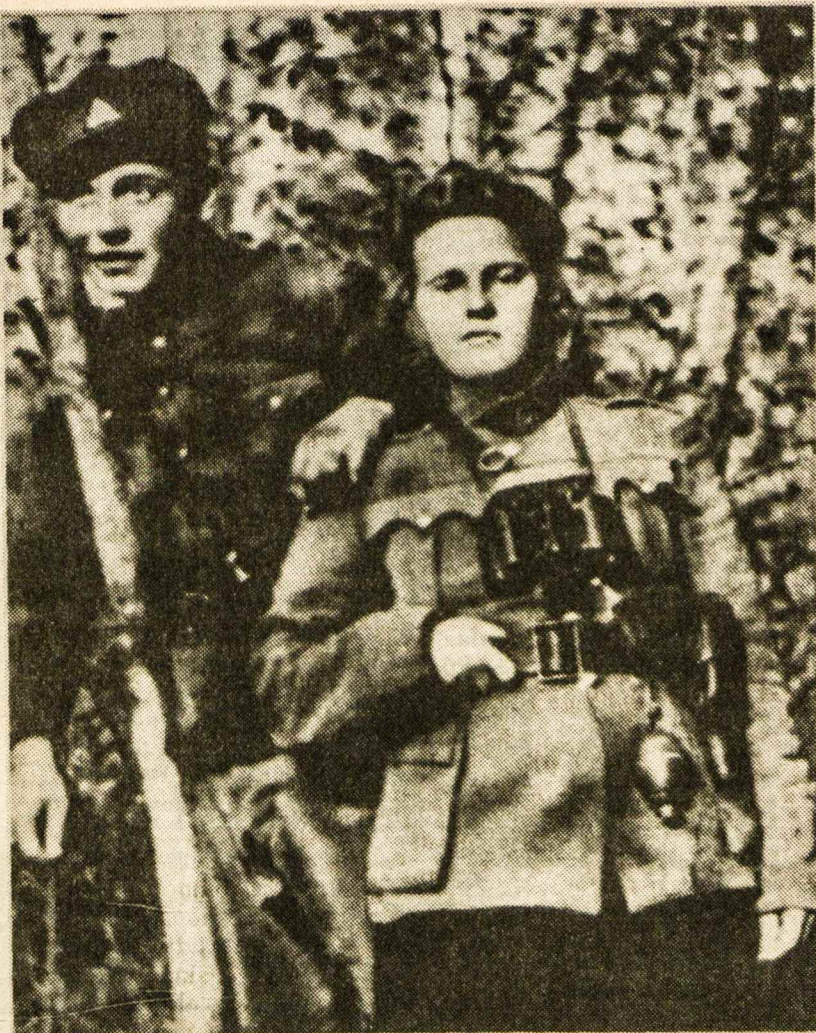
Čikagos lietuvių opera savo trisdešimt aštuntajam sezonui yra pasirinkusi Vytauto Klovos keturių veiksmų, penkių paveik-lų „Pilėnų“. Vienintelis pre-merinis „Pilėnų“ spektaklis Čika-goje įvyks š. m. balandžio 17 d. Mortono gimnazijos auditorijoje. Jį paruos Čikagos lietuvių ope-ras dirigentas ir meno vadovas Alvydas Vasaitis, talkinamas chormeisterių Manigirdo Mote-kaičio ir Ričardo Soko. Dideles pagalbos bus susilaukta iš Lie-tuvos operos ir baleto teatro Vil-niujė. Iš ten atvyksta vyr. rež. Eli-gijus Domarkas, solistai — sopra-nas Irena Milkevičiūtė, barito-nas Arvydas Markauskas, mezzo-sopranas Vitalija Šiškaitė, Čika-goje dar nedaivavę Arvydas Juo-zapaitis ir Liudas Norviša, da-bar pedagoginį darbą Venezuelo-sie dirbantys tenorai Vigilius No-reika. Kitus vaidmenis atliks či-kagiečiai solistai Bronius Maciu-kevičius, Vaclovas Momkus, Ju-lius Savrimas ir Vytautas Šimkus. Suprastinti scenovaizdžiai, sukuri-ti pagal dail. Janinos Malinaus-kaitės eskizus, bus atvežti iš Vil-niaus. Sceninius drabužius taipgi paskolins Lietuvos operos ir ba-leto teatras. Tikimasi, kad Čikagon atvyks ir kompozitorius Vytautas Klova, atsiveždamas pertvarkytą „Pilėnų“ partitūrą, pritaikytą gast-rolinėms sąlygoms Čikagoje.

Vytautas Klova „Pilėnų“ ope-rą sukūrė 1955 m., sovietinamos Lietuvos respublikinė premija už ją laimėdamas 1957 m. Tačiau „Pilėnų“ premjera Lietuvos ope-ros ir baleto teatre Vilniuje įvyko tik 1966 m. Iki to laiko, atrodo, nebuvo gautas komparti-jos cenzorių sutikimas ir leidimas iš Maskvos. Matyt, nepatiko šios operos libretas apie kunigaikštį Margirį, su visa igula susideginu-sį kryžiuočių apsuoptoje pilyje ir taip išvengusį vergijos atėjūnams. Juk pokaryje mirtį rinkdavosi ir lietuviai partizanai, apsupti so-vietiniam okupantui tarnavusių sri-bių. Dabartinę Čikagos lietu-vių operos valdybą sudaro: pirm. Vaclovas Momkus, sekr. Valerija Žadeikienė, izd. Algis Putrius, vicepirmininkai Vytautas Radzius — ryšiams su spauda ir visuome-ne, Jonė Bobinienė — moterų chorui ir svečiams iš Lietuvos, Jurgis Vidžiūnas — įvairiems renginiams, Eglė Rūkstytė-Sund-strom — ryšiams su amerikiečių spauda ir visuomene, Vytautas Aukštuolis — administraciniais reikalams.

Antanas Lelys (Lalis) gimė 1873 m. lapkričio 4 d. Skaistgi-ruose, dabartiniame Panevėžio rajone, mokėsi Mintaujos gim-nazijoje, ten su kitais lietuviais moksleiviais išteigęs slapta Kū-dikio draugiją. Vengdamas kari-nės prievolės carinės Rusijos ka-riuomenėje, A. Lelys 1894-1931 m. gyveno JAV, porą metų prai-dęs laisvu klausytoju Šveicari-jos Berno universitete. Čikago-jė jam teko dirbti raidžių rin-kėju „Lietuvos“ spaustuvėje ir šio laikraščio radakcijoje, „Nau-jienų“ red. Pijaus Grigačio pa-dėjėju. A. Lelys dirbo ir su kitais JAV lietuvių laikraščiais. Didžiausiu nuopelnu jis nusipelnė už pa-ruoštus žodžius: lietuvių-anglų — 1903 m., anglų-lietuvių — 1905 m., lenkų-lietuvių kalbų — 1912 m. Tie žodynai susilaukė kelių laidų. Laikraštinkas ir žody-nininkas A. Lelys mirė Panevė-žyje 1960 m. vasario 17 d. Jo ši-metas dvidešimtosios gimimo me-tinės 1993 m. lapkričio 4 d. buvo prisimintos ir paminėtos gimtų-jų Skaistgirių vidurinėje mokyk-loje surengta žodynų ir kitų dar-bų paroda. Skaistgirių vidurinė mokyklą 1994 m. planuojama pa-vadinti Antano Lelio vardu.

Atsiųsta paminėti

ANNABERGER ANNALEN, nr. 1 (Annabergo lapelis nr. 24), 1993, metraštinis lietuvių-vokiečių ryšiams palaikyti, 146 psl., vokiečių kalba. A. Franzkeit straips-nis ir truputį poezijos lietuviš-kai. Redaguoja Arthur Hermann.

Brolis ir sesuo partizanai – ALBERTAS ir ALBINA NORKAI iš Batakių. Kovojo Ivanausko – Vytenio būryje. Albertas žuvo 1949.VI.8 Kaziškės miške

“Klajūnės” žygdarbiai — pui-kus moterų dalyvavimo pavyz-dys. O dėl to dalyvavimo septynerių metų sūnelis (!) taipgi kalintas. Vėliau vaikas užaugo našlaitynė, susirgo nepagydo-ma nervų liga. Dabar dar tebe-gyvena. Štai kokia kaina buvo mokama kovojant už tiesą ir tėvynę. Nepilnametė Sibire užgrūdinta Bronė Daukšytė saugumiečiui tiesiai į akis: “Ar nežinau kas yra Vasario 16-toji lietuviui?”

Iš visų knygoje aprašomų su-sišaudymų, susisprogdinimų, netikėtų užpuolimų, išdaviškos veiklos giliausią įspūdį palieka Palių vyrų kautynės Žuvinto ežero salose. “Ejo ka-reivis prie kareivio, iš paskos varomi savųjų. Ejo ir vis klupo, skendo, grmido. Rusai negail-ėjo žmonių: kiti stačia galva vertėsi per jų lavonus, o dar kiti plaukė, vartimis, partiza-nų pašautos pilnos kareivius valts nėrė į dugną. Lemties valia įvyko neįtikėtinas daly-kas — dauguma Palių vyrų iš-ėjo iš šio apsupimo (...) Kau-tynės žuvo 12, kitais duomeni-mis — 17 partizanų. Bolševikų — daugiau kaip du šimtai” — rašoma — “Simne guli dideli mažos Tautos sūnūs. Palių mil-žinai”.

Praejus keturiems dešimt-mečiams nuo to žūbtūtinio pasipriešinimo, įskėlusio ir tolesnės rezistencijos ugnį, šiandien po iškeltomis trispal-vėmis vieni kasa ir renka kri-

Video žurnalas “Lietuviai”

Video žurnalas “Lietuviai”, 1 ir 2 nr. vienoje juostoje ekrane bėgantis dvi valandas, jau pasiekė įvairiose valstybėse gyvenančius tautiečius. Su-laukta gražių atsiliepimų, pa-geldavimų, raginimų.

Ruošiamas video žurnalo “Lietuviai” 3 nr. 1994 m. vasa-rio 28 d. video žurnalo “Lietu-viai” sumanytojas **Vytautas Petrulis** sukvietė pasitarimą Pauliaus Jasiukonio studijoje. Sudaryta tokia valdyba: Vytau-tas Petrulis – pirmininkas, Al-mis Kuolas – vicepirmininkas ir išdininkas, Paulius Jasiuko-nis – redaktorius, Vilija Pau-lauskaitė – sekretorė, Algir-das Gustaitis – koresponden-tas. Į valdybą numatoma pa-kviesti dar vieną asmenį.

Video žurnalo “LIETUVIAI” valdyba Los Angeles, Kalifornijoje. Iš kairės: VYTAUTAS PETRULIS, VILIJ PAULAIŠKIENĖ, PAULIUS JASIUKO-NIS, ALMIS KUOLAS. Trūksta Algirdo Gustaičio

Laisvės kovotojai naujuose puslapiuose

Antaninos Garmutės dokumentinių apybraižų rinkinys “Motinėle, auginai” apie Lietuvos partizanų kovas

Č. SENKEVIČIUS

“Motinėle, auginai” — tokiau paprastu, graudulį ir net maloni-binį priekaištą keliančiu, liaudies dainą atliepiančiu pavadinimu 1993 m. pasirodė Antaninos Garmutės knyga — dokumentinės apybraižos apie pokario partizanų. Tai dai-liuoju žodžiu atauti dokum-entai, sudaryti surinkus iš-likusiu gyvųjų liudininkų pa-sakojimus. Žmonių pavardės, vietovardžiai, kai kurių įvy-kių datos patvirtina to siau-bingo laikotarpio tikrovę. Pri-dėjus dar 262 nuotraukas, ku-riose laisvės kovotojai atviri-rais, nepridengetais veidais — kažkada buvus legendinis, okupantų slėptas ir niekintas laisvės kovų dešimtmetis šioje knygoje virsta pilnu anų kraup-ių dienų paveikslu. Žinoma, surinktoji medžiaga toli gra-žu dar ne visa, bet jau ir tiek pakanka — skaitytojas priarti-namas prie vietovių ir įvykių, supažindinamas su žmonėmis, kuriuos augino motinėlės... Deja, ne visi tais pačiais ke-liais nuėjo.

Knyga padalinta į keturias dalis: “Prie žaliųjų pušų”, “Pa-lių vyrai”, “Juos minės Dzūki-ja” ir “Kur rausta žemčiūgai”. Išskyrus antrąją dalį, kiekvie-na turi po keletą poskyrių. Tu-rinio atžvilgiu jie vienas nuo kito nedaug kuo skiriasi — ki-tos vietovės, kitos pavardės, bet kova ta pati. Net įvykiai, nuotyčiai, partizanų bei jų sei-mų likimai tokie panašūs, kad, perskaitęs apie vieną apylin-kę, jau gali nujausti, kas bus rašoma apie kitą. Dalyje apie Palių vyrus išspausdintas ne-pilnas 119 partizanų sąrašas, apie kurį sakoma, kad jis dar bus tęsiamas.

Prieš kiekvieną liudininko-kės pasakojimą, arba ir po jo, autorė pažeria patriotinių dei-mančių, kurie kaip amžiaji nepajudinama gija jungia šiurpūsios, didvyriškus ir niekšiškus įvykius ir padeda skaitytojui susikurti atitin-kamą nuotaiką ir giliau suvok-

ti prasmę tos kovos, kuri dau-gelio buvo vertinama kaip be-prasmė. “Politinių pūgų užuo-vėjose auginame Atminties medį... O patys tvirtėliai lie-tuviškos dvasios galiūnai švie-žiai išskobtais Rūpintojėliais vėl rymo prie Lietuvos kelių. Dabar ir visados”, — šiais au-torės žodžiais išreiškiamas at-sakymas kodėl kovota. Būti kuo nors švento vardo dabar ir visados — tai pergalės nu-sakymas.

O apie silpnuosius, prisitai-kėjus ir išdavikus skaitome: “Greta ažuolų ir beržų keroja nykūs krūmokšniai, greta sa-kalų Tėvynės padangėje šmiri-nėja niekingi šikšnosparniai”. Ir, tarp kitko, autorė atvirai teigia, kad “Lietuvoje tebe-gyvena mažiausiai dvi žmonių kartos, grūdintos Sibiro le-duose. Tai didžiausia “parti-ja”, patikimiausia politinė jėga Lietuvoje”. O apie savuo-sius, okupantams tarnavusius sako tiesiai, kad jie, “apsikai-šę raudonais bilietais, čiulpė lietuvių kraują: puotavo pirty-se, prabangiai keliavo į užsie-nius”. Ir iškelia šių dienų pa-radoksą: nusikaltimų mastai didžiuliai, o nusikaltėlių nė-ra. Leidžiama suprasti, kad jie “puikiai iškomponavo į persi-dažiusios kompartijos ir kitų partijų struktūras”. Įžanginia-me žodyje autorė dar atvires-nė: “Komunizmo konvulsijos tęsiasi. Raudonųjų okupantų batai trypia gimtąją žemę, o melo ugnikalniai lieja šmeiz-tu laviną”. Kai kam šitokie tei-giniai gali atrodyti kaip poli-tinis iššūkis, siekiantis dis-kredituoti dabartinę Lietuvos valdžią. Manding, tai daugiau žodžiais išsakomas, tebesitė-siantis skausmas, išreikštas ir tų vardu, kurie nieko pasa-kyti negali ir kurių anuo-metinė kalba buvo aiški: tė-vynę reikia ginti. Tebesitė-siantis, nes kaip pavadinti jausmą tremtinio, sutikusio šiurpūsios, didvyriškus ir niekšiškus įvykius ir padeda skaitytojui susikurti atitin-kamą nuotaiką ir giliau suvok-

klaupti ant kelių ir prašyti Tautos atleidimo?” — klausia knygos autorė.

Skaitant šioje knygoje su-kaupias partizaninių kovų apybraižas, susidaro išpūdis, kad lietuviai kovojo su lietu-viais. Kaip priešai mažiau mi-nimi rusai ar enkavedistai; prasikiša ir pirmąja savięji — sribai. Tai skaudžios isto-rijos, parodančios, kokiomis menkystomis tampa žmonės, šlykščiai keliaklupčiaudami prieš okupantą, pigiausiu bū-du bandydami sukurti sau pa-togesnę gyvenimą.

Klaiki charakteristika: giri-ti sribai be jokios kaltės nu-šaudė vyrus, einančius į šo-kus. “Mums Stalinas leido (...) sribas Omerca tebėra gyvas”... Partizanų “atvedė labai iškankintą, nepaieinantį. Sribų bobos šlapinosi ant jo”. Sribas negyvam nupjovė lie-žuvi. Rusas, jį sugėdinęs, nu-baudė penkias dienas kalėti.

Ir vėl — partizanę Aldoną Vilitienę, uždengtą brezentu, vežė keturiolika sribų. Kai moteris iškišdavo galvą pakvė-puoti, sribai daužė ją šautu-vų buožėmis. Kai iškišdavo galvą į kitą pusę, kur sėdėjo rusai, pakvėpuoti galėdavo. Žiaurumas, peržengęs ir stip-rausios neapykantos ribas. Ir tasai pasibaisėtinas kon-statavimas, deja, priklauso telkiamies istoriniams do-kumentams. Baisu, jei jie pa-dėję suprasti ir dabartinę, jau laisvėn išėjusią visuomenę, kurioje žmoniškumas aukoja-mas dėl savanaudiškumo.

Knygoje nurodyti ir atvirkš-tiniai pavyzdžiai: kai kurie sribai dirbo partizanų nau-dai, o kai kurios mergaitės, vengdamos kankinimų (“kodėl aš turiu viena kentėti?”), iš-duodavo partizanus. Žiauru-mai, baimė, ištikimybė ir iš-davystės, skundai, klasta ir didvyriškumas — šitoji siau-binga maišasis vaiduokliška išnyra prieš skaitytojo akis, leidžia gailėtis, pykti, dūsau-ti. Taip su kiekvienu istorija. O jų čia daug. Kiekvienu šei-ma — atskira istorija ir trage-dija. Kiek atskirų dramų čia būtų galima prirašyti. Kiek faktų, rėžiančių samonę ir širdį.

Ginkų šeimos tėvai mirė ba-du Sibiro tremtyje, jų sūnūs gyvi prikalti prie sienos ir su-deginti. Marčiulionį saka-lai, Morkūnų, Varkalų, Stra-vinskų, Gelčių ir daugelio ki-tų palikuonys liudininkai ra-miai dėsto teisybę, nesišauk-dami dangaus keršto. Anuo-met kun. Justinas Lelešius tvirtai ištare “Judu nebūsiu”, tapo “Grafu”, partizanų kape-lionu. Kiti kunigai visaip pa-dėdavo partizanams: Zigmas Neciunskas, Juozas Jakaitis, Antanas Mieldažys, Pranas Gustaitis, Alfonsas Svarin-kas, Sigitas Tamkevičius, Pra-nas Šlumpas, prof. Fabijonas Kemėšis ir daugelis kitų, ži-nonų ir nežinonų. “Atgimimo sąjūdis prasidėjo šventoriuo-se” — daug tiesos pasakyta.

Kiekvienos šeimos istorija — tai dvasinės stiprybės ne-pakartojami pavyzdžiai. Ir tai įvyksta tokiais momentais, kai suprantamai ir labai kon-krečiai rimti įgauna didesnę prasmę negu gyvenimas. Albi-nas Šiugždinis — “Žaibas”, perbridęs sraunią Vėrnę, vo-bis bepaaidamas sušaudytom kojom iš kulkosvaidžio šau-dė į atsivijusius rusus “iki paskutinio širdies tvinksnio”. Ryšininkės Anelės Kazlaus-kaitės-Marcinkevičienės —

ČESLOVAS VALDEMARAS OBCARSKAS

Kovo vėjai

Drėgni kovo vėjai skrajoja neramūs, Siūbuodami medžių viršūnes visas, Ir viesulais rieda per bundančią žemę, Ir kvatodami lekia per miesto gatves;

Ir įbėgą į kiemus, į langus barbena, Lėkdami skardžiais išverčia medžius, — Iš jų daro lieptus per vandenį žalią, Kad galėtų pereitį ir krantus jau kitus,

Kur pavasaris — jaunas karalius — Ateina girių paslaptینگais takais, — Jis su saule ir vėju tavo širdį jau kelia Į šviesą, — ir virpa ji tonais visais.

Pavasaris

Pavasaris, galingas ir drąsus, tvirtais žingsniais per žemę eina, atnešdamas upes ir sroves su tirpstančiais ledais ir į bedugnes užančias, žalias, skandina pasenėjusių kamienų kelmus.

Pavasaris, toks jaunas ir stiprus, pamiršęs istorijas, pelėsių apniktas, į dabartį ir ateitį ryžtingai žiūri.

Jau sprogsta pumpurai žali galingų medžių, sustojusių prie upių, bėgančių tolyn. Ilgai miegojusi, sukaustyta ledų, išeina saulės pasitikt pavasario jaunystę, žalia, graži, kaip pumpurai pražydę, kaip karklo katinukai vandenų pakrantėj.

Susėdę ant kranto, mes klausomės, kaip ošia pabudusi giria, ir paukščių balsai, iš atogrąžų žemės sugrįžę jau skardena orą. Žydras dangus su baltais debesim ir apivirtusiais medžiais atsispindi srovėj.

Mes skaitom Le Grand Meaulns ir jaučiam, kaip šlama mūsų kraują jo žodžiai, iš toli atnešti: vėl iškyla svajonės senas ir užmirštas dvaras, ir vėl girdime Molną puotos vidury ...

Ryškus ir vaikus šis pavasaris. Žvanga pabudusi giria. Gieda paukščiai naktį. Grižta vėjas gaivus, vandenynuos paklydęs, Kažkur tolin nučina mergaitė smiltim.

O po mūsų kojom upė bėga ir bėga, nešdama senus kelmus, lapus ir mintis. Gera skaityti gamtoj pabudusioj Didijį Molną, Kai aplinkui pavasaris juokias žavus. St. Helens, Anglija

Parodų ciklą “Iš tolių sugrįžė namo” pradėjo Alytaus miesto viešoji biblioteka. Ciklan yra įjungti išeivijos rašytojų Pulgio Andriūšo, Albino Baranausko, Aloyzo Barono, Jurgio Gliaudos, Juozo Kraklauskos, Anatolijaus Kairio, Jurgio Jankaus, Stepo Zobarsko grožiniai kūriniai. Pa-rodos lankytojai ypač domisi Aly-taus rajone gimusio ir Alytaus gimnaziją baigusio Vytauto Vo-lerto romanais “Jaučio ragai”, “Greitkelis”.

Žymusis grafikas Petras Rau-duvė, gimęs 1912 m. rugsėjo 5 d. Baukiuose, dabartiniame Pasva-lio rajone, mirė Vilniuje š. m. va-sario 22 d. ir buvo palaidotas An-takalnio kapinėse. Kauno meno mokyklą jis baigė 1937 m., studi-juodamas pas Adomą Galdiką. 1940-45 m. dirbo dėstytoju Kauno dailiųjų amatų mokykloje, 1949-51 m. — Vilniaus dailės in-stitute. Velionis iliustravo dau-giau kaip 500 knygų medžio raiži-nių, linoraižinių ir tušinio grata-žo technika, sukūrė apie 300 estampų, daug knygzenklių, pla-katų. Velionis turėjo keliolika asmeninių parodų Lietuvoje, da-lyvavo ir ne vienoje dailininkų parodoje užsienio šalyse.

Ievos Simonaitytės (1897-1978) literatūrinę premiją išteigė Lie-tuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyrius ir Agluonėnų ūkis. Pre-mija kasmet paskiriama Klaipėdos krašte gyvenantiems rašytojams bei literatūrologams. Ji betgi gali būti paskirta ir kitur gyvenan-tiems, kai jų kūryboje atsispindi I. Simonaitytės ar Klaipėdos kras-to žmonių gyvenimas. Jau aštunto-jai premija šiemet paskirta Bronei Liniauskienėi, poetėi iš Kretin-gos, už eilėraščių rinkinį “Dūža laikas”. Anksčiau I. Simonaitytės premijos buvo paskirtos prozini-kams R. Sadauskui, K. Kaukui, J. Marcinkui, poetams S. Jonauskui, V. Nausėdai, literatūrologui V. Kubiliui ir fotomenininkei O. Pa-jėdaitei.

M. K. Čiurlionio dailės muzie-jus Kaune surengė pastarųjų dve-jų metų laikotarpyje įsigytų kū-rinių parodą. Ji atidaryta vasario 18 d. ir truks iki balandžio 24 d. Seniau tokios parodos būdavo rengiamos kas penkeri metai, o dabar jas norima rengti kasmet. Dalis šioje parodoje išstatytų kū-rinių įsigyta valstybinėmis lėšo-mis, bet daug yra ir padovanotų muziejui. Seniau naujų kūrinių įsigijimą tvarkydavo kultūros ir švietimo ministerijos sudaryta speciali jiems pirkti komisija. Dabar valstybines lėšas leidžia-ma tvarkyti patiems M. K. Čiur-lionio dailės muziejus atstovams. Jos galės būti naudojamos turi-miems rinkiniams padidinti arba pradėti naujiems. Šiemetinėje parodoje visus labiausiai džiū-gina du M. K. Čiurlionio kūri-niai — akvarelė “Kapinių moty-vas” (1909) ir tapybos darbas “Uo-la pajūryje” (1905). “Kapinių mo-tyvą” M. K. Čiurlionis buvo do-vanojęs seseriai Jadvygai Čiur-lionytei. Muziejus jį įsigijo iš jos dukters M. Razgauskienės. “Uola pajūryje” ilgus metus bu-vo privačiame rinkinyje Petrapi-lyje (St. Peterburge), o dabar šis nedidelio formato kūriny nusipir-kas Kaune iš pavardės nenorėju-sio skelbti asmens. Ieškoma ir ki-tų M. K. Čiurlionio kūrinių — tre-čiojo “Ramybės” varianto ir vie-nos “Piramidžių sonatos” dalies.

Parodos lankytojai džiaugiasi ir kitais M. K. Čiurlionio dailės muziejus fondus praturtinan-čiais kūriniais. Jų parodą papildė JAV gyvenančio žymaus Lietuvos tapytojo Adolfo Valeškos “Pava-saris Freiburge” (1949) ir “Frei-burgo peizažas” (1950). Jam teko dirbti dėstytoju pokaryje dail. Vytauto Kazimiero Jonyno Frei-burge įsteigtoje Taikomosios dai-lės mokykloje. Dabartinei moder-niajai tapybai atstovavo anksti mirusio jauno dail. Rimvydo Jan-kausko-Kampo “Apleista sinago-ga”. Minėtini ir Laisvybės Šalčiū-tės grafikos kūriniai, kauniečio žymaus akvarelisto Osvaldo Jap-lonskio darbai, Rimanto Šulsko skulptūra “Stovintis paukštis”. M. K. Čiurlionio muziejus turi ir kelių šimtų nepriklausomos Lie-tuvos organizacijų vėliavų rinki-nį. Jame betgi nebuvo nė vienos Lietuvos šaulių sąjungos vėlia-vos. Dabar šis įdomus rinkinys jau papildytas parodoj išstatyta Pakražančio XXXI-jo šaulių bū-rio vėliava, lankytojus nukelian-čia į 1929 m. Kiti M. K. Čiurlio-nio dailės muziejus fondams įsi-gyti kūriniai atstovavo kaimyni-nių tautų menui ir tarptautinei klasikai.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.50%
180-364 d. term. ind.	3.50%
1 metų term. indėlius	3.75%
2 metų term. indėlius	3.75%
3 metų term. indėlius	4.25%
4 metų term. indėlius	4.75%
5 metų term. indėlius	5.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.75%
1 metų GIC-met. palūk.	4.00%
2 metų GIC-met. palūk.	4.25%
3 metų GIC-met. palūk.	5.00%
4 metų GIC-met. palūk.	5.50%
5 metų GIC-met. palūk.	5.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.75%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75% Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	8.00%
Sutarties paskolas	
nuo	8.00%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.75%
2 metų	6.50%
3 metų	7.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	5.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jeif norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

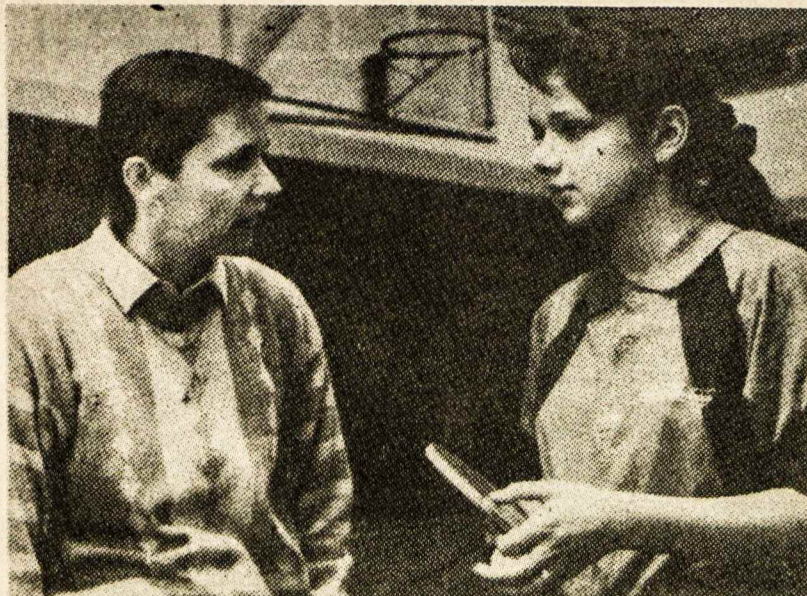
Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

RŪTA GARKAUSKAITĖ, kylanti Lietuvos stalo teniso žvaigždė su savo trenerė mokyte ROMA GARKAUSKIENE. Nuotr. Algimanto Brazaičio

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Lietuvaitė pasaulio vicečempionė

Lietuvos stalo tenise sužibo nauja ir labai jauna atžala. Tai Kauno 38-sios vidurinės mokyklos vienuoliktos klasės mokinė Rūta Garkauskaitė. Ji pasaulio jaunių stalo teniso pirmenybėse Japonijoje, Toky mieste, vieneto varžybose, laimėjo sidabro medalį, kartu ir pasaulio vicečempionės titulą. Šiuo jos laimėjimu džiaugiasi visa Lietuva, o kartu ir išeivijos sporto mylėtojai.

Nors Rūtos Garkauskaitės dar trumpas sportinės karjeros kelias, tačiau sporto pasaulį jau dominantis. Ateitis, žinoma, parodys tolesnį šios jaunos sportininkės vystymąsi, kuris, be abejonės, priklausys nuo gyvenimo sąlygų ir darbo, kurio krūvis vis dides siekiant aukštumų stalo tenise.

Vienas pirmųjų Rūtos Garkauskaitės pasirodymų tarptautinėje plotmėje buvo 1993 m. gegužės mėn. 42-se pasaulio stalo teniso pirmenybėse Goeteborge, Švedijoje. Ji žaidė Lietuvos moterų rinktinėje, kuri laimėjo 17-tą vietą iš 93 dalyvaujančių šalių. Gi moterų dvejetainių varžybose su J. Prūsiene laimėjo 9-16 vietomis. (Plačiau apie tai buvo rašyta "TŽ" 1993.IX.21 laidoje).

1993-ųjų rugpjūčio pradžioje, jau 36-se Europos jaunių stalo teniso pirmenybėse Liublijanoje, Rūta Garkauskaitė ir vilnietė Kristina Totilaitė laimėjo Europos jaunių čempionato komandinių varžybų sidabro medalius, kvalifikacinėse varžybose nugalėjusios Albanią 3:0, Liuksemburgą 3:1 ir Austriją 3:0. Pogrupyje įveikė Slovėniją 3:1, Lenkiją 3:2 (lenkės vedė 2:0), Čekoslovakiją ir Gudiją po 3:1 ir iško-pė į baigini ketvertuką.

Čia, lietuvaiteis laimėjus 3:1 prieš Kroatiją ir vengrėms nugalėjus 3:2 Rusiją, baigėse susitikimo Lietuvos ir Vengrijos komandos. Po sunkios ir permainingos kovos vengrės ištempė rungtynes 3:2 savo naudai ir tapo čempionėmis. Lietuvaitė grįžo namo su pelnytai laimėtu sidabro medaliu ir Europos vicečempionio titulu.

(Trumpa istorijėlė, lydėjusi Lietuvos sportininkų šių pirmenybių metu. Lietuvos stalo teniso federacija, sudariusi dvi jaunių ir jaunučių ir dvi mergaičių tolygių amžių mi komandas, su 19-kos palydovų grupe, autobusų išleido per visą Europą į Liublijaną. Pinigų turėta tik starto mokesčiui apsimokėti. Numatyta buvo dvi savaites gyventi autobuse? Organizatoriams tai nebuvo priimtina. Jie leido pirmenybėse dalyvauti tik jaunių mergaičių komandai, kitiems patarė grįžti namo. Lietuvos sportininkų vadovai, nenorėdami palikti kelių mergaičių, nutarė pasilikti ir gyventi autobuse visi iki pirmenybių pabaigos. Taip ir įvyko. Ši vargą praskaidrino mergaičių laimėtas sidabras.)

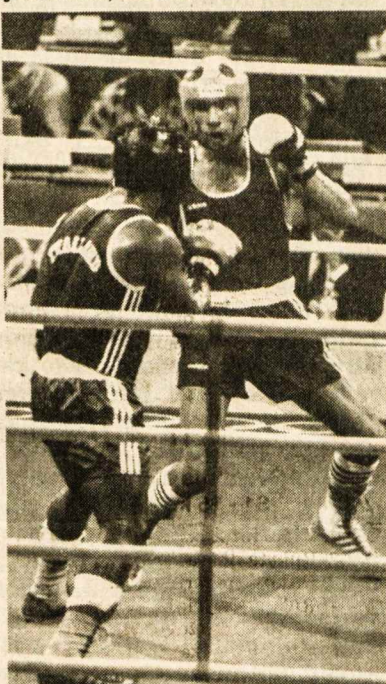
Panašios istorijėlės kartojasi, ir šioji skamba jau ne kartą girėtu skambesiu. Sportininkai išleidžiama į užsienį be pinigų, paliekama tvarkytis kaip kas išmano. Ar ne laikas Lietuvos sporto vadovybei imtis šiuos reikalus tvarkyti dera ma linkme? Šiai jaunų mergaičių komandai kaip tik ir atstovavo Rūta Garkauskaitė.

Didžiausias Rūtos Garkauskaitės laimėjimas buvo pasiektas pasaulio jaunių stalo teniso čempionate 1994 m. sausio mėn. Japonijoje. Čia ji pelnė pasaulio jaunių vicečempionės titulą. Pogrupyje, lengvai pasiekusi pergalės prieš Barbadoso ir Japonijos varžoves po 4:0, suklupo 2:4 prieš Taivano atstovę, palikdama pogrupyje antrąją. Vėliau betgi, pasiekus pergalės prieš dvi japonės, pateko į didžiųjų baigmę, kurioje vis dėlto teko nusileisti 1:4 žymiai pranašesnei Kinijos atstovei. Garkauskaitės iškovotas sidabro medalis, žinant Azijos kraštų žaidimo lygį, yra labai vertingas pasiekimas.

Dar vienos, dvylikos geriausių Europos jaunių varžybos vyko sausio 23-24 d.d. Izraelyje. Ar Rūta dalyvavo, žinių kol kas neturime. Šiame pasaulio jaunių stalo teniso čempionate Tokyo – Lietuva jau traukė ir savo teisėją – Vincą Francikaitį iš Kauno, o Rūtos Garkauskaitės trenerė yra jos mokyte Roma Garkauskienė.

Dešimt geriausių

"Lietuvos sporto" skaitytojai konkursu būdu išrinko 10 geriausių 1993 metų Lietuvos sportininkų: 1. Vitalijus Karpaciauskas, boksas, 4022 taškai; 2. Arvydas Sabonis, krepšinis, 3220 tšk.; 3. Vladas Vitkauskas, alpinizmas, 2512 tšk.; 4. Šarūnas Marčiulionis, krepšinis, 2419 tšk.; 5. Valdas Ivanauskas, futbolas, 2208 tšk.; 6. Raimundas Mažuolis, plaukimas, 1584 tšk.; 7. Jurgis Kairys, aviacijos sportas, 1237 tšk.; 8. Valdemaras Chomčiūsis, krepšinis, 955 tšk.; 9. Jonas Romanovas, dviračių sportas, 918 tšk.; ir 10. Nelė Žilinskienė, lengvoji atletika, 863 tšk.

Populiariausias sportininkas Lietuvoje VITALIJUS KARPACIAUSKAS, laimėjęs pasaulio vicečempiono ir Europos čempiono titulus 1993 m. (svoris – 67 kg)

Nuotr. Valdo Malinausko

Idomi informacija

Vilniškio "Lietuvos sporto" 1994 m. vasario 10 d. laidoje paskelbtą informaciją skelbiame išsiai. Malonu, kad Lietuvos sportinis gyvenimas pradeda kaupti deramą linkmę... (Sig. K.).

Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Vytautas Nėnins informavo žurnalistus apie "tarpautinius įvykius".

1997 m. Vilniuje vyks Baltijos jūros šalių žaidynės. Lietuva pasiūlė 18 sporto šakų programą. (Dėl datų ir dalyvavimo dar bus tariamasi). Bet viena būtina sąlyga: kiekvienos sporto šakos varžybose turi dalyvauti ne mažiau kaip 6 šalys. Prancūzijoje vyko Europos tarybos šalių sporto ministerių pasitarimas. Aptarta sporto vystymo programa, numatytos keturios temos: jaunimas ir sportas, sportas ir visuomenė, moterys ir sportas, visuomeninė ir sportas. Astriai kalbėta apie narkotikų kontrolę ir jo vartojimą. Daug karčių žodžių buvo pasakyta buvusios Sovietų S-gos sportininkams, tarp jų – Lietuvos atstovams. Kaip sakė V. Nėnins, "ir mūsų šalįje bus įvesta griežta dopingo kontrolė. Higienos centre bus sumontuota reikalinga aparatura. Dopingo kontrolė – valstybės reikalas".

Daug diskutuota apie jaunų žmonių profesionalizmą. Daugelio specialistų, ypač vokiečių, nuomone, nieko blogo, jei nuo jaunų dienų sportininkai ruošiami būti profesionalais.

Naujai suskirstytos Europos geografinės grupės. Buvo norinčių Lietuvai įjungti į vieną grupę su visais buvusiais "draugais" iš Sovietų Sąjungos. Vis dėlto dabar Lietuva bus vienoje grupėje su Danija, Norvegija, Suomija, Islandija, Estija ir kitom šalim.

"CENTRO KUBAS"

Tik lietuvių tvarkomas nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus "Centro kubas" prima užsakymus parinkti ir įsigyti gyvenamuosius namus ir butus Vilniuje. Kiekvienam besidominčiam asmeniškai suteiksime informaciją.

Jaunučių krepšinio pirmenybės

(Papildoma informacija)

ŠALFASS-gos 1994-ųjų jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks balandžio 23-24 d.d., Klivlande, OH. Vykdo – Klivlando LSK "Žaibas".

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: jaunių B (1978 m. gimimo ir jaunesnių), jaunučių C (1980 m. gim. ir jaun.), jaunučių D (1982 m. gim. ir jaun.) ir jaunučių E (1984 m. gim. ir jaun.).

Dalyvauti gali visi lietuvių sporto klubai ar kiti sporto vienetai, atliekanti 1994 m. ŠALFASS-gos narių registraciją. Jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama žaisti kartu ir vyresnėse klasėse. Mergaitėms leidžiama žaisti berniukų komandose bei turėti grynai mergaičių komandas.

Galutinė komandų registracija privalo būti atliki iki 1994 m. balandžio 2 d. imtinai šiuo adresu: Vidas Tatarūnas, 18202 Windward Rd., Cleveland, OH 44119. Tel. (216) 486-7916, FAX (216) 943-4485.

Pasibaigus galutinei registracijai, bus paskelbtas galutinis varžybų planas ir kitos tolimesnės informacijos. Pildnesnės informacijos gaus ŠALFASS-gos klubai. ŠALFASS-gai nepriklauso vienetai dėl informacijų prašomi kreiptis į V. Tatarūną. ŠALFASS-gos centro valdyba

Kartu 50 taškų

Arlauckas su Saboniu įmetė daugiau taškų nei visa "Limoges" komanda. Neįprastu rezultatu 81:36 Madride baigėsi vietos "Realo" ir Prancūzijos "Limoges" Europos čempionų lygos turnyro rungtynės. 50 taškų ispanams pelnė lietuviai: JAV lietuvis Joe Arlauckas – 26, o Arvydas Sabonis – 24. LA inf.

Ateitininkų žinios

Negailėk, prisidėk, paskubėk! Ateitininkų federacijos fondas neseniai išsiuntinėjo ateitininkams loterijos bilietus ir laišką, kuriame prašoma įsigyti ar išplatinti pridėtus bilietus, paremti Lietuvos ateitininkus, kurie užsimoję atremontuoti Berčiūnų stovyklavietę, pagerinti joje higienos sąlygas ir atstatyti joje komunistų sugriautą koplyčią. Taip pat reikės atremontuoti Ateitininkų namus Kaune ir Palangoje, paremti istorinį Pasaulio ateitininkų kongresą Vilniuje 1994 m. liepos 15-17 d.d. Šis kongresas ypatingas tuo, kad tai bus lyg tąsa Ateitininkų kongresų eilės, kuri buvo 1940 m. sovietų okupacijos metu.

Kongresui atitinkamai pasiruošti reikia ne tik sumanių ir pasi-aukojančių žmonių, bet ir lėšų. Artinasi jau ir stovyklavimo laikas. Vėl suvažiuos į Berčiūnus Lietuvos jaunuoliai. Reikės juos pamaitinti, sudaryti jiems ir stovyklos vadovams bent minimalias stovyklavimo sąlygas. Ateitininkų federacijos fondas prašo Jus, mieli ateitininkai, kiekvienas pagal išgales, paremkite šią loteriją. Padarykite tai nedelsdami, nes dovanų paskirstymas (dail. A. Galdiko paveikslas, \$300, \$200, \$100) pagal atsiųstus loterijos knygutėlių atkarpas bus jau balandžio 9 d. O paštas ne visur "džetinio" amžiaus. Tad kuo anksčiau, tuo geriau! Ateitininkų federacijos fondo vardu, vadovaujamas dr. P. Kisieliaus, tęsis dar iki kongreso pradžios.

A. Šmulkštienė

Skautų veikla

• "Rambyno" tunto vadovų posėdis – kovo 28 d. 7.30 v.v. skautų būklė; "Šatrijos" tunto vadovų – kovo 29 d. 7.30 v.v. Visi vadovai vės kviečiami dalyvauti.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntuai dėkingi skautininkų klubų draugovių draugininkams – s. V. Grybienei ir v.s. V. Skirskui bei visiem-oms skautininkams-kėms už suruoštą laimikų stalą Kaziuko mugėje ir paskirtą gautą pelną tuntu veiklai. Ačiū!

• LSS Vyriausių skautininkų pavedimu, "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntuai Toronte, Lietuvių namuose rengia vadijų narių suvažiavimą spalio 15-16 d.d. Jame vyks brolių, seserijos ir bendri posėdžiai. Numatomi ir susipažinimo šokiai.

• Kaziuko mugėje tėvų komitetas, vadovaujamas pirm. ps. O. Narušienės, vaišino svečius skaniais paruoštais lietuviškais valgiais. Komitetui priklauso nuosirdus aciu.

• "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntuai nuosirdžiai dėkoja "Paramos" kredito kooperatyvo valdybai už paskirtą auką skautiškai veiklai. M.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

"CENTRO KUBAS"

Tik lietuvių tvarkomas nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus "Centro kubas" prima užsakymus parinkti ir įsigyti gyvenamuosius namus ir butus Vilniuje. Kiekvienam besidominčiam asmeniškai suteiksime informaciją.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

3.50% už 90 dienų term. indėlius	
3.50% už 6 mėnesių term. indėlius	
3.75% už 1 m. term. indėlius	
3.75% už 2 m. term. indėlius	
4.25% už 3 m. term. indėlius	
4.75% už 4 m. term. indėlius	
5.00% už 5 m. term. indėlius	
3.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.00% kasd. pal. čekių	
sąsk. virš 10.000	
2.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.00%
už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.60%
2 metų	6.25%
3 metų	6.50%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	5.50%
(variable rate)	

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antreji mortgičiai.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamojo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2 (prie Turner & Porter laidotuvių namų).
Rožės ilgais kotais \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną.
Paruošiamie gėles (vairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prienamos kainos. Pristatome Toronte mieste nemokamai.
Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas • Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines virykles, indų plovimo mašinas • Skalavimo mašinas, džiovintuvus • Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
PAGE 370-5339 arba tel. 533-6310 Toronte
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!
Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

- Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ per Amsterdamą, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Varšuvą arba kitomis jums tinkamomis oro linijomis. Pilna kaina (su mokesčiais) nuo \$1050

Į DAINU ŠVENTĘ!
Keliaukite kartu su mūsų meniniais vienetais – "Gintaru", parapijos choru ir kt. trečiadienį, birželio 29 d. per Kopenhagą. Pirmieji 65 užsisakiusiems, pilna kaina (su mokesčiais) **ISPARDUOTA** Sekantiems 45 – pilna kaina (su mokesčiais) **\$1165**

Į ŠILTUS KRAŠTUS!
Florida, Meksika, Pietų Amerika, Tolimieji Rytai. Skrydžiai pagal jūsų pageidavimą. Teiraukitės!

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 17.30 v.v. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien į Christine (angliškai, rusiškai arba lenkiškai). Norintiems užsisakyti vietas skrydžiams į Dainų šventę patariam nedelsiant tai padaryti.

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

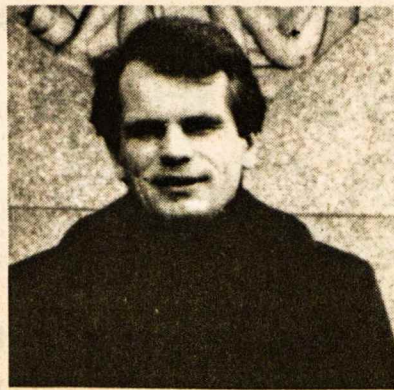

Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis, prieš trejetą metų sėkmingai vedęs Gavėnios rekolekcijas Kanados lietuvių katalikų parapijose, faksu atsiuntė šį sveikinimą: "Sveikinu visus Kanadoje gyvenančius lietuvius su šv. Velykom ir meldžiu jiems gausių Viešpaties malonių gyvenime ir darbuose". Kartu jis primena, kad Adomo Jakšto spaustuve Kaišiadoryse bus šventinama Kiolno kardinolo š. m. balandžio 5 d. Apgailestauja, kad iš labdaros organizacijos "Kirche in Not" gautos tik dvi mažo pajėgumo mašinos, nors buvo žadėta dvispalvė didelio pajėgumo mašina.

Gauta žinia, kad Kolumbijos sostinėje Bogotoje mirė a.a. kun. prof. Vytautas M. Mankevičius, "TŽ" skaitytojas ir rėmėjas. Žinia gauta tik da-

bar, nors velionis mirė 1993. XII. 21 d., palaidotas Bogotoje 1993. XII. 23 d. Kažkodėl Kolumbijos lietuviai nepasirūpino nei pranešimais spaudai, nei nekrologais, nors velionis laikydavo pamaldas ir savo tautiečiams. Pagrindinis jo darbas buvo paskaitos bei seminarai universitete.

VIDMANTAS ŽIEMELIS, teisininkas iš Lietuvos, Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos vicepirmininkas teisės klausimams, seimo teisės k-to narys, lydimas Eug. Čuplinsko, kovo 17 d. aplankė "Tėviškės žiburius", domėjosi spaudos darbais. Papasakojo, kad buvę naudinga Ontario ir Kvebeko provincijose susipažinti su teisėtvarkos institucijomis. Po dviejų mėnesių stažuotės Kanadoje vyks į Čika-

Teis. VIDMANTAS ŽIEMELIS, sėkmingai laimėjęs konkursą dalyvauti Kanados federacinės valdžios finansuojamoje individualių studijų programoje, šiuo metu susipažįsta su Ontario teisėtvarka, lanko lietuvių institucijas

gą. Lietuvoje šiuo metu esanti apgailėtina teisėtvarkos būklė, reformos būtinos.

Svečias, pakviestas Tėvynės s-gos Kanados skyriaus, kovo 13 d. Prisikėlimo parapijos patalpose padarė visuomenei pranešimą apie teisėtvarkos reformos galimybes. Ekonominė būklė Lietuvoje esanti bloga. Smarkiai pašlijusi atsisakymo drausmė. Esą būtina keisti ekonominę politiką, pajamų mokesčių sistemą, kuri skatintų pelningą šakų vystymąsi; reikia baigti privatizaciją ir sudaryti geresnes sąlygas užsienio investicijoms. Nusikalstamumas auga, klesti korupcija. Būtina padaryti teismus nepriklausomus nuo politikos ar valstybės pareigūnų kišimosi; reikia sukurti nepaperkamą policiją. Dabartinė valdžia esanti bejėgė, o gal ir benorė, ką nors keisti.

Pranešime keltos problemos daugeliui jau yra pažįstamos iš spaudos ar kitų pranešimų. Įdomu buvo išgirsti dar vieną to liūdno vaizdo patvirtinimą.

Įvairios žinios

Atviros Lietuvos fondas (ALF) buvo įsteigtas Vilniuje 1990 m. Tai vienas iš dvidešimties fondų, įsteigtų pasaulinio garso finansininko George Soros, buvusiosios Sovietų Sąjungos, Rytų ir Vidurio Europos šalyse. Visų tų fondų tikslas – dalyvauti kuriant atvirą pilietinę visuomenę. ALF finansuoja ar remia švietimo, kultūros, teisės, užsienio kalbų, sveikatos, ekologijos, knygų leidybos bei platinimo ir kitus panašius projektus. Fondas bendradarbiauja su Lietuvos kultūros ir švietimo ministerija, vykdo programą "Švietimas Lietuvos ateitį", taipgi ir su užsienio organizacijomis, fondais bei universitetais, konkurso tvarka finansuoja studijas, stažuotes, stipendijas, vadovų mokymą, kursų, jaunimo kultūros ir meno projektus, moksleivių mokymąsi JAV ir Anglijoje, ikimokyklinio auklėjimo specialistų ugdymą ir kt.

ALF sekretariate vykdomoju direktoriumi dirba buvęs montrealietis Vytas Gruodis ir knygų leidybos skyriuje – buvęs torontietis Darius Čuplinskas. Daugiau informacijų galima gauti kreipiantis į ALF įstaigą: A. Jakšto 9, III aukštas, 2600 Vilnius, tel. (8-22) 221-687; 221-355; faksas (8-22) 221-419. Fondas lankytojų laukia darbo dienomis 2-6 v.p.p. Inf.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PATIKSLINIMAS

Š.m. religinio konkurso pirmoji premija buvo skirta JĖZAUS GYVENIMO ILIUSTRACIJŲ išleidimui. Ši knyga yra parašyta kun. K. Trimako, slapyvardžiu Kirenietis. Ji nėra vertimas. Išryškiniui Jėzaus gyvenimo ir santykių kun. Trimakas išvertė kai kurias vietas iš Valtoros veikalo "Žmogaus – Dievo poema" ir pridėjo to veikalo aptarimą. Komisija (Sesuo M. Bernadeta)

UNIVERSITETAS VALSTYBINIS

Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius dr. B. Vaskelesis patikslina aukų rinkėjų "TŽ" paskelbtą tekstą, kad "universitetas yra privatus ir valdžios nemiriamas". Iš tikrųjų Vytauto Didžiojo universitetas yra valstybinis, rašo rektorius, ir jis Lietuvos vyriausybės remiamas kaip ir kiti Lietuvos valstybiniai universitetai. Tačiau besikuriančiam universitetui tos paramos neužtenka. Atkurtasis VDU tik pirmuosius 1989-90 metus buvo privatus ir išlaikomas tautiečių aukomis.

LAUKS LAIŠKŲ

Vilniaus invalidų klubas "Likimas", įsisteigęs prieš trejus metus, šiuo metu apjungiantis 150 įvairaus amžiaus ir skirtingų susirgimų žmones, atsiųstame "TŽ" laiške tarp kitko rašo: "Turime savo dainos ansamblį, su kuriuo lankomės senelių ir vaikų namuose, organizuojame rankdarbių parodėles, įdomias vakarones". Norėtų susirašinėti – gauti laiškus iš panašių organizacijų ar pavienių asmenų. Galima rašyti ir angliškai. Adresas: Vilniaus invalidų klubas, "Likimas", Viesulo 5-1, 2050 Vilnius, Lithuania. Klubui vadovauja Z. Gudanašienė.

BALTOSIOS VOKĖS VIDURINIOJI MOKYKLA

Baltojoje Vokėje, kaip ir visame Vilniaus krašte, bolševikmečių vyko intensyvi rusifikacija – viskas buvo rusiška: raštai rašomi rusiškai, oficiali kalba – rusų, pasitarimai, posėdžiai rusiškai. Į lietuviškas klases susirinkdavo 4-5 mokiniai. (Dabar mokinių 84). Jei bent vieno mokinio trūkdavo, tai pamokų visai nebūdavo. Lietuviai mokiniai tada perpildytose autobusuose, stovėdami ant vienos kojos, važiuodavo į Vilniaus mokyklas. Keltis reikdavo šestą valandą, grįždavo ketvirtą, penktą po pietų.

Taip per dvidešimt penkerius metus buvo uždarinėjamos klasės dėl "per mažo" mokinių skaičiaus. Lankę nelietuviškas klases ir aukštąsias mokyklas per 25 m. įstojo tik 4 mokiniai. Mūsų išleisti abiturientai 100% stojo į Vilniaus universitetą.

Dabar padėtis pasikeitė. Prisišekinam lenkiškų šeimų (kokie ten lenkai, pavardžių šaknys lietuviškos, tik priedo dar pridėti lenkišką priesagą -evicz-, pvz. Jurgell'evicz, Venckus – Venckevicz, Valiukas – Valiukevicz) vaikus, kurie per metus pirmoje klasėje išmoka tiek, kad gali daug ką lietuviškai pasakyti.

G.P., Rytų Lietuva

Paišėjimas

Paišėkomas Stankus Vladas, tėvo vardas Jonas, gim. 1913 m. Kadagynų kaime, Darbėnų valsčiuje, Kretingos apskr. 1944 m. išvežtas darbams į Vokietiją, po to gyveno Anglijoje ir iš ten emigravo į Kanadą ar JAV. Ieško brolio dukra Stankutė-Baldušnikienė Genovaitė, Panevėžys, Ramygalos g. 61-11, Lietuva.

EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo širdžiai linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenėi. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiądieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba \$10.00.
Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas **937-9898**
Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS

AUDRA TRAVEL & CRUISES CORPORATION

Vienintelis Kanadoje lietuviškas kelionių biuras kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą 1994 m.!
Kelionės geriausiomis kainomis patogiais

FINNAIR, KLM, LH ir Austrijų lėktuvais

TIESIOGINĖS KELIONĖS PER AMSTERDAMĄ
kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir šeštadienį, kaina – \$999 (kan.) plius mokesčiai.

Pirmą kartą šiais metais skrydžiai per Helsinkį į Vilnių ir Kauną su Finnair.

Kaina su nuolaida, užsakantiems skridimus dabar. Žemiausios kainos ir geriausi skrydžiai: **DAINŲ ŠVENTĖ.** Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Išskvėtimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiūsti pinigų ir vaistus giminėms
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiams laivams
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas
- Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:
Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

J&L SULIMIERSKI and ASSOC. TAX TRO NIX

INCOME TAX

Certified Service

Toronto - 2290 Bloor St. W. (Bloor & Runnymede) 769 - 4558
Scarborough - 695 Markham Road, Room 27 438-5656

MISSISSAUGA - 702 Burnhamthorpe Rd. 949-9988
INFORMACIJAI tel. (905) 252-4566

TURITE ATSIKAITYTI, kad grįžti...

- GST kreditai
- Child Tax Benefit (už vaiką)
- CPP (verslo srityje)
- ir daugiau įteigų...

Nori iš valstybės gauti dolerį – atei, nelauk, ne į teismą, bet pas mus. TAXTRONIX suskaičiuos mokesčius, ir bus po triušmo

ESAME VISĄ LAIKĄ JŪSŲ PUSĖJE

- Garantuojame – jeigu klientas yra nepatenkintas – neimeame mokesčio
- Visų metų paslaugos už vieną kartą apmokėjimą (tarpininkaujame Revenue Canada reikalavimus)
- Konkurencinės kainos apskaičiuojant kompiuteriais (pvz. nesudėtingas – \$22, vidutiniškas – \$29)
- 25% nuolaida sutuoktiniams

VERSLO (biznio) KLAUSIMAIŠ!

- Sutvarkome paskolas SBDL (Small Business Development Loan) (5% iki \$250.000 rizikuojate tik 25%)
- Specialisto patarimai – nemokamai
- Verslo registracija
- Apskaičiavimai bendrovėms
- Apskaitos nuo A iki Z

Sezono metu 7 dienas savaitėje (11.00 - 19.15) nuo pirm. iki penkt. 10 v.r. - 7.30 v.v. Šeštadi. 10 v.r. - 4 v.p.p. Sekmadi. 11 v.r. - 3 v.p.p. (Mississauga)

NE SEZONO METU nuo pirm. iki ketvirt. 10 v.r. - 7 v.v.

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas VICTOR E. RUDINSKAS, B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, Įstaigos telefonas
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Atstovybė
(Bloor ir Jane gatvių kampas) Lietuvoje:
Toronto, Ontario M6S 4W3 Gedimino pr. 26-217
Tel. (416) 762-7393 Vilnius 2600
Fax (416) 763-0674 Tel. (3702) 22 78 97
Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS

namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

Century 21 DRESHER Ltd.

Real Estate Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

